

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖR

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

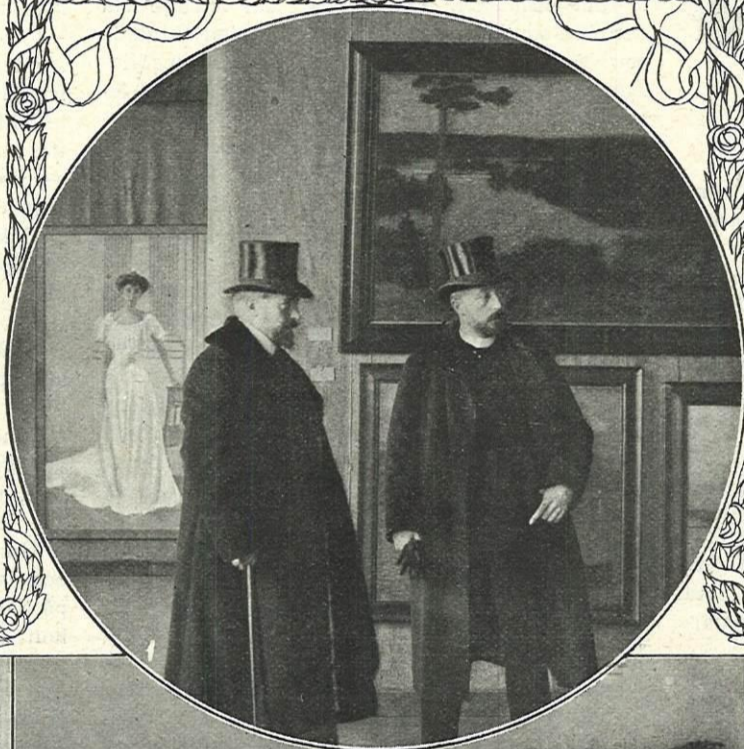
HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

VÅR PUBLIK har närmast prins Eugens och professor Oscar Björcks önskan att främja den vackra idé, som heter konsten i skolan, att tacka för en njutning af gedignaste halt. Det är nämligen till förmån för Föreningen för skolors prydnade med konstverk, de två berömda artisterna anordnat sin

DET TORDE kunna sägas om separatutställningar, att de förmå på ett helt annat och djupare sätt än en stor kollektivutställning förmedla kontakt mellan konstnären och allmänheten.

Den besökande får en känsla af att ha konstnären mellan fyra ögon. Utan att distraheras af påträngande och förvirrande intryck utifrån lyssnar han till den röst, som till den uppmärksamme talar ur alla verkliga konstverk, och han lämnar en sådan utställning med en uppfattning om utställarens konstnärspersonlighet, som i alla händelser är mycket mera intim och fullständig, än om han blott gjort hans flyktiga

DRÖMLANDSKAP OCH KVINNOGESTALTER.

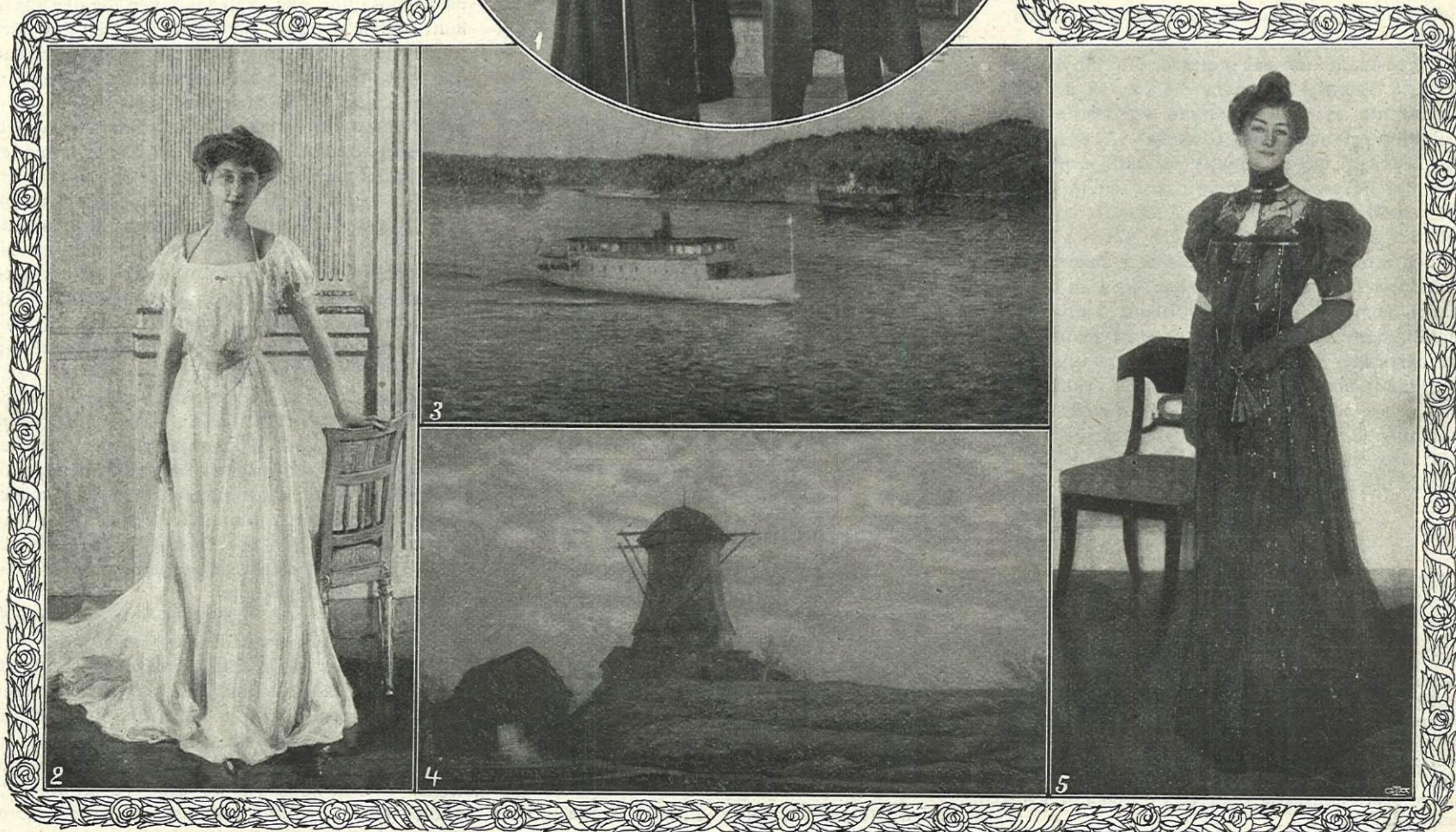

vackra utställning i konstföreningens lokal härstädes, från hvilken vi i dag ha nöjet att meddela ett antal reproduktioner efter några af de förnämsta dukarne. Som inledningsbild bjuda vi en intressant snapshot af de bägge konstnärerna, tagen å utställningen efter slutadt värf med taflornas hängning.

bekantskap å en utställning, där han varit en bland hundra andra.

Men om å andra sidan en separatutställning icke rimligtvis kan täcka en hel konststepok, om en viss ensidighet nödvändigtvis måste häfta vid en sådan, då får det väl betraktas som en ovanligt lycklig medelväg, när två konstnärer, så representativa i hvar sin genre och så väl kompletterande hvarandra som prins Eugen och professor Oscar Björck, slå sig tillsammans om en utställning.

Att säga om prins Eugen, att han är den svenska sommarnattens målare, är, jag vet det, att pressa in hans konstnärskap inom en allt

FRÅN PRINS EUGENS OCH PROFESSOR OSCAR BJÖRCKS UTSTÄLLNING. 1. DE BÄGGE KONSTNÄRERNA PÅ UTSTÄLLNINGSLOKALEN. 2. PRINSESSAN INGEBORG, PORTRÄTT I OLJA AF OSCAR BJÖRCK. 3 O. 4. "DEN HVITA BÅTEN" OCH "KVARNEN", TAFLOR I OLJA AF PRINS EUGEN. 5. FRU WESTRUP, PORTRÄTT I OLJA AF OSCAR BJÖRCK. A. BLOMBERG FOTO.

GREFVINNAN TROLLE. PASTELL AF
OSCAR BJÖRCK.

för trång ram. Det är ju — och denna hans utställning, resultat af de allra senaste årens konstnärliga arbete, visar det tydligare än någonsin — det är ju det svenska landskapets alla tusen lynnen han studerar. Han fångar lika skickligt en skälvande morgongryningsdager, en vemodig höststämning och en fallande vinterskymning, som han löser den svenska sommarnattens gåtfulla klärobskyr-problem. Men liksom man gärna betecknar en författare, oafsedt allt hvad han för öfrigt publicerat, som skapare af just det arbete man personligen mest håller af, så blir nog prins Eugen för många — kanske icke för konstnärerna, det är mycket möjligt, men för mera omedelbara konstvänner — speciellt den svenska sommarnattens målare.

Säger man åter om professor Björck, att han är den svenska kvinnans målare, så är det i sin tur att ge en på en gång för vid och för trång definition af hans konstnärskap. Å ena sidan har han ju målat sådana mästerliga porträtt som det bekanta af kronprinsen och nu senast det af Heidenstam, båda på utställningen — och det kan sättas i fråga, om icke det senare är den intressantaste af hans senaste dukar. Men å andra sidan specialiserar han sig som bekant starkt som kvinnomålare. Bland denna hans utställnings samling af damporträtt fäster man sig särskildt vid prinsessan Ingeborg i helfigur, hvitklädd mot vit fond. Tonen, skimrande ljus och glad, gjuter en verklig sagoprinsessestämning öfver taflan. Två karaktärsfulla porträtt äro också de af grefvinna Trolle och af fru G. Westrup.

CAFOUR.

VID DEN LANDTHUSHÅLLNINGSSKOLA för utbildande af lärarinnor, som Fredrika Bremer-förbundet i sommar kommer att öppna vid Rimsfors, annonseras i dagens nummer tvenne lärarinneplatser lediga. Den ena platsen omfattar undervisning i huslig ekonomi, den andra undervisning i kreatursskötsel, mejerihandtering m. m. eller i allmänhet de sysslor, som tillkomma kvinnorna inom det mindre landtbruket. Det ligger naturligen synnerlig vikt vid, att då ett så stort anlagt arbete för höjandet af landtbefolkningens kvinnor upptages, de som skola utbilda de blifvande lärarinnorna äro personer med bästa kompetens och stor erfarenhet inom sitt fack.

Ur nattmörka djup.

PÅ BOKLÅSDISKARNE ligger sedan ett par veckor en liten bok, betitlad "Den undre världen". Denna skrift utgör ett af tidens mest gripande samhällsdokument, ty från de hvita bladen talar en prostituerad kvinna om sitt korta lifs långa kedja af vanära och kval. Om det djupa intryck, det lilla arbetet framkallat, vittna också de talrika insändare i ämnet, som kommit Idun tillhanda. Vi kunna omöjligt bereda plats för dem alla, utan måste inskränka oss till följande af medkänsla och indignation genomglödgade rader af den kända författarinnan fru Alfahild Agrell.

"Den undre världen".

En lifshistoria.

OH VI SÄGA att lifvet är tungt, och vi ropa: "ve oss, ve mig, som fått lifvets plåga och males sönder i tillvarons grotte-kvarn!"

Och dock hvad veta vi om plåga, vi, som så klaga? Vi lefva ju dock på jorden, värmda af samma sol, skyddade af samma lagar — vi äro dock gemensamhetsvarelser, sammanfogade af det frimureri, som binder den bildade vid den bildade och den obildade vid den obildade och hvars igenkänningstecken är den medlidssamma blicken och det försynt deltagande leendet.

Ja, vi klaga, medan mittibland oss finns "det rödglödgade helvetet", som uppslukar miljontals af unga flickor, hvilka i yrsel och medveten fasa vandra på den väg, de fast tro skall föra till den eviga fördömmelsen.

För dem finns ej sol, ej lagar — åtminstone ej våra — ej frimureriet af försynt deltagande leenden, ej medlidssamma blickar. Ja, själfva sjukdomen, denna vår förädlings jordmån, är för dem ej endast en kroppens, men en själens pest. Det är sant att barmhärtigheten här och där ju placerat en oas — ett "Hem" i deras ökenbrända tillvaro. Men hur verkar oasen på dem? Det är frågan. En alkoholist afvänjes ju helt småningom, men af dessa trasiga vingbrutna fåglar, lockade inom burens dörr af litet krasse och ömma ord, fordras full underkastelse med ens. Direkt till hafrevällingen från champagnen — och dock äro de i regel starka drinkerskor alla... Men hvem vill klandra ett kärleksverk sådant som detta...! Men nog tror jag, att om dörren till buren fick stå litet på glänt åtminstone först — skulle "Hemmen" ihågkommas som en direkt hjälp under frestelsernas tid i stället för att som nu (oftast) uppsökas först när allt annat sviker.

Den fallna kvinna, som älskar sitt yrke, är en så förvriden naturprodukt, att hon nog aldrig står att rädda. Den, som däremot vantrifs med sitt lif, är dock så djupt bleserad, att det inte finns förbandsartiklar nog fina, händer nog lätta för att förbinda henne.

Ja — vi hafva det rödglödgade helvetet midt ibland oss, och vi märka det ej! Männen skyfla, blinda af vana, ej endast hvita kvinnokroppar dit in i den "brinnande ugnen" utan också förskrämda ångestmättade kvinnosjälur och fortsätta sedan lugnt vägen uppåt höjderna! Och staten tiger och ser på.

"Den undre världen" är en bok att sörja sig till blods öfver och en bok att deltaga i med det finaste man äger. Det mest hjärtskärande är dock att den verkar så ofullbordad. Ja, mänskligheten har i sanning blifvit bestulen på oersättliga dokument, därigenom att författarinnan förnekades papper och penna under sitt månadslånga vistande på straffanstalten i Norrköping.

Hvad skall nu en sådan grymhet tjäna till? Ej "förbättrar" man genom att tvinga en sjuk fantasi att ständigt tänka tillbaka i raka, grofva linjer... Lyckligtvis är redan hvad som sägs af oskattbart värde. I all sin enkla, sig själf

VÅRA SKODON.

EN, OFTA negligerad, men dock så viktig detalj, i en kvinnas klädsel, äro skodon. Den elegantaste toalett är förfelad, om den icke uppbares af välsittande och välformade skodon.

Victoria-kängorna besitta denna diskreta elegans och oklanderliga passform, som skilja det finare handskomakeriets alster från vanliga fabrikkskodon. — De försäljas i finare skoaffärer öfverallt, till populära priser, samt i alla modärna skinnsorter.

aldrig urskuldande uppriktighet är hvarje sida ett omedvetet ångestrop, som man sent glömmar.

"Hon faller, hon dricker, hon bötar! Hon dricker, hon faller, hon bötar!"

Där ha vi de tre orubbliga inslagstrådarna i hennes lif. Polisen blir för henne efter hand det orubbliga ödet — ett hemskt sago-odjur med tusen händer. "Bära sig åt hur hon vill" — tror hon — kan hon ej undgå de gripande, söndermalande fingrarna. Också är hennes fruktan för polisen det vettskrämda barnets kritiklösa fruktan för busen. Polisen har alltid orätt, därför att den ej förstår, att man — hon — måste dricka, "när man bara är tjugutvå år."

Också är hon för hvarje gång hon kommer ut fast besluten "att ha roligt igen". Men nöjet är så bittert — hon tänker för mycket — och så den där polis-hemsk hand...! En gång stryker en trehundra kronors toalett med på en enda afton. Af hvad orsak och på hvad vis — har hon glömt anteckna. Men att hon vaknade "i finkan" och, trots böner och gråt, skickades i ett månaders långt fängelse, utan att först få låsa undan sina saker — det har hon annoterat med grafstickel.

Hon begär alltid proportioner, denna olärda, och fasthåller omedvetet, men energiskt krafvet på rättvisa för alla, således äfven för den klass hon tillhör! "Jag får lida mer än jag förtjänar." — Med den blödande snärten piskar hon sig ständigt. Men staten har en annan tanke om sina "tjänarinnors" rättigheter. En prostituerad är allas rof — ingens vän, och det finns ingen brutalitet så brutal, att den ej med fördel kan användas gent emot en sådan.

Efter hand börjar hon att hata och "hugga igen", med de fallnas enda vapen: grofva ord. Följden ser man i de ständigt ökade bötesbeloppen, hvilka hon naturligtvis alltid måste "sitta af". Och rannsakningsfängelsets fasa har gått henne rakt in i blodet. Själ vill hon ju så gärna "göra rätt för sig", känner sig vara hederlig och rättskaffens — "ändå". Och så håller hon ju så gränslöst af sina "kära, kära vänner", hvilka naturligtvis estjälja henne in på bara kroppen till hennes gränslösa häpnad. Ja, egentligen vittnar hela boken om en häpnad, ur hvilken hon aldrig hinner komma, ty märk, hela tiden blommar i djupet af hjärtat en naiv tro på människorna och en fast kärlek till Gud. "Om Han bara ville hjälpa henne litet." Ja, till och med ändå tror hon. Ty när hon slutligen ligger på klyftans botten, krossad, prässad af mörker och kväfd af dy, ser hon fortfarande en fläk af himlen öfver sitt hufvud.

Om orsaken till sitt fall har hon tydligen aldrig kommit till full klarhet. En students fjärligskys, en dålig mans ihärdiga förföljelser, lockelsen att få rå sig själf och så — tyngd-lagen! "Har man väl en gång börjat att rulla nedför så"... Hon beklagar sig heller aldrig öfver något annat än öfver detta, att hon får lida mer, än hon förtjänar.

MÖBELTYG omfärgas ytterst väl af **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.**

En gång misshandlas hon nästan till döds, men äfven då gälla klagoropen allra mest polisen, som icke vill ingripa nog och hjälpa henne till hennes "rätt".

Fullkomligt anmärkningsvärd är den finhet, hvarmed denna den "lägsta af alla låga" skyggar tillbaka för detaljer. Hon skrifver som en ung mor, hvilken ej vill sära sitt barns öron. Och dock är hennes "barn" endast — hennes egen själ.

Slutligen försöker hon att höja de slaka vingarna, men tyngdlagen är för mäktig. Allt plockas ifrån henne: hennes kropps skönhet, hennes själs hälsa, hennes tillhörigheter, hennes tro på Gud och förhoppning om människornas "hederlighet". Och då, först då, när hon ändtligen förstår, att hon inga rättigheter har, *ens* inom sin egen klass, uppger hon kampen och slutar anteckningarna med det bittra löftet, att "hädanefter" skall hon börja att "förhärda sig själf." Att så icke sker få vi lyckligtvis höra i företalet, eljes hade åtminstone inte jag stått ut med att minnas boken, knappt att läsa den. Aldrig hade utgifvandet af dessa "blodsdroppar" kunnat anförtros åt lämpligare händer. Klara Johanson har behandlat de nedsmutsade bladen, som om de varit en bukett förtrampade blommor. Hon har varsamt sköljt dem rena, ömt plockat bort allt, som var dödt och vissnadt, och sedan lika varsamt bundit samman stjärkarne igen till en bukett — som säkert får sin art af evigt lif. Alla böra läsa boken — kanske främst de kvinnor, som döma. Komna ur en döendes hand äro papperen ännu varma af en lefvandes pulsslag.

Kanske skall detta ångestrop ändtligen nå fram och så, ej en dag för tidigt, befria oss från ett egoismens ohyggliga offerväsen, som i intet har med kultur att skaffa. Man säger ju att ett visst slags blod "ropar ända upp till himmelen". Kanske... ALFHILD AGRELL.

Militärfesterna å Skansen.

DET VAR vår afsikt att i detta nummer meddela vår publik en konstnärligt utförd teckning från de militära festföreställningar, som, anordnade af Skansen i förening med Lifgardets till häst och Svea artilleriregementes idrottsföreningar, ägde rum sistlidne lördag och söndag. En af våra skickligaste tecknare var redan vidtalad och ett betydligt utrymme reserveradt i spalterna, enär vi höllo före att en omsorgsfullt utförd teckning af festligheternas väsentligare moment skulle ha sitt intresse äfven för de många, som haft med festen att skaffa i egenskap af arrangörer och medspelare.

Som emellertid inga inträdesbiljetter läto sig afnöra, vare sig från Skansen eller den militäre ledaren friherre C. von Essen, fick vår plan förfalla.

Vi kunna emellertid ej underlåta att uttala vår förundran öfver denna vederbörandes nonchalans gent emot vårt lands främsta illustrerade tidning, enär vi alltid äro vana att liksom den öfriga pressen erhålla inbjudningar till offentliga föreställningar af hvad art de vara må. Möjligt är ju att vi, genom att fråga oss fram genom de olika instanserna, kunnat nå den byrå eller det kansli, som haft tidningsbiljetternas utdelning om händer, och sålunda få saken ordnad. Men vår af redaktionsarbetet strängt upptagna tid tillåter oss inga sådana ströftåg, utan vi vänta, att vederbörande af sig själfva skola veta att taga skyldig hänsyn till den framstående, hela vårt land omfattande publik, som Idun representerar.

NÄSSLOR

FRIDA LANDSORT

EN UNG POET.

EN UNG POET i våra dagar är åldrad, trist och ganska trött. Men intet under, att han klagar och redan känner sig förnött.

Hans arm har redan hunnit famla kring mängen hemmagjord "hetär". När då hans illusioner ramlar, vet han, hvad lif och kärlek är.

All sorg i världen har han pröfvat, all njutning har han hunnit med och står där som ett praktfullt löfvadt, men gult och maskfrätt kunskapsträd. —

Hör skalden till de djupast lagda, och har han språket i sin makt, så är det stumma, utsagda det allra djupaste han sagt.

Och om du inte hittar detta, så bränn som virak din kritik inför hans ultravioletta och utsägliga mystik. —

Ser han i armkraft hufvudsumman, så gör han larm till poesi och dunkar tungt på stora trumman till någon Souza-melodi

med takt så eftertryckligt stampad, som vore det med hof och klöf, till dess du ligger söndertrampad och känslolös och blind och döf. —

Men om han hör till dem, som lida så är han känslig som gelé och skälver sida efter sida i ett berömdt och ändlöst ve.

Hans verser stappla febermatta af denna pina utan slut, och det är mer, än man kan fatta, att skalden själf kan härda ut. —

En ung poet i våra dagar är hög och djup och lätt och tung och lärd och allt, hvad man behagar, och likväl är han ännu ung.

Man njuter häpen och förlägen hans tidigt mogna mästernsång och undrar, hvart det skall ta vägen, när han blir tretti år en gång.

Fettisdag.

Af Rosa Fitinghoff.

DET FÖRFATTARENAMN, som synes här ofvan, är icke okänt för Iduns läsekrets, då det signerat flere älskvärda novellistiska bidrag i föregående årgångar af Idun. Fröken Fitinghoff, som för öfrigt ärft sitt intresse för litterär verksamhet af sin mor, den kända författarinnan fru Laura Fitinghoff, har nu under fastlagstiden velat lämna en skildring af en fettisdagskväll i Rom, där de glada karnevalsuptågen ta för oss här uppe i Norden alldeles okända former.

SIRI SLÄNGDE skinnboan öfver axeln och borrhade ner ansiktet i muffen, medan hon stretade Sturegatan uppför.

Nordan hven så hårdt, att örönen riktigt värkte.

Jo, det skulle just bli trefligt att åka kälke i sådan kyla!

Men i alla fall — nog längtade hon att det snart skulle bli kväll,

Kunde det verkligen vara möjligt, att hon nu ändtligen skulle få träffa honom? —

Visst hade kusin Kalle sagt, att den ifrigaste att vara med på kälkpartiet — ja den som rent af varit upphofsman till det hela, just varit Hjalmar Brattström — och betecknat som något ovanligt denna hans önskan, då han så nyss återkommit ifrån Rom.

Så löjlig Kalle hade varit med sitt skräfvel och skryt om Hjalmar Brattströms plötsliga vänskap och hans intresse för Kalles konst.

Brattström, som aldrig brytt sig om att se åt Kalle förr i världen, innan han for ut, fast de då råkades en och annan gång — och nu!

Strax han kommer hem efter två års utomlandsvistelse söker han upp honom och tycks aldrig ha hyst annat än vänskap, beundran och intresse för honom själf och hans talang. Ja, han t. o. m gick så långt i sitt intresse för Kalle, att han tog reda på hela Kalles släkt. Han tycktes rent af intresserad, då talet föll på dig, hade Kalle tillagt en smula nedlåtande och beskyddande.

Kalle hade bröstet sig och sett så dum ut som aldrig förr, tyckte Siri, då han sade det där, samt då han sedan anförtrödde henne sin förmodan att Hjalmar Brattström hade hört honom omtalas "därute" —

Han var känd! Han hade redan skapat sig ett namn!

Det var därför som Brattström nu sökte upp honom. — Siri behöfde inte längre höja på axeln och se spotsk ut, då han nämndes, ty nu var Kalle Hæggerssons namn känt och berömdt. —

Siri skulle komma att ångra sig, om hon för andra gången förkastade det namnet.

Nå ja, hon skulle få betänka sig till kälkpartisaftonen — men då ville han få saken klar.

Han ville icke längre nöja sig med hennes tvekan.

Siri hade inte kunnat låta bli att skratta. Kalle såg alltid så komisk ut då han tog på sig den där själfsäkra, öfverlägsna minen.

Tänk att han nu var hemma igen, Hjalmar. Hjalmar, hvad det var vackert det namnet, och så smekande varmt man kunde säga det.

Siri upprepade det gång på gång tyst för sig själf. Hon kom att tänka på första gången hon sett honom. Det var förra fettisdagen.

MELLINS FOOD

är en lättsmält kraftföda för såväl barn som äldre personer. — Mellins Food ökar mjölkafsöndringen hos ammande mödrar.

Hon stannade tvärt, häpen öfver att hon inte tänkt på det förut.

Precis jämnt ett år sedan — d. v. s. det var ju *då* som *nu* fettisdag, fast det var en onsdag, men det gjorde intet till saken, när *de* hade kommit öfverens om, att det var "*fettisdag*".

Siri lät handen med den skyddande muffen sjunka ner. Hon kände ej längre någon kyla. Leende och rosigt såg hon med drömmande ögon ut öfver Humlegårdens snötyngda träd.

Att ett år hade kunnat gå så fort!

Så tydligt hon såg för sig Piassa di Spagna, som de sneddade igenom, innan de nådde via della Croce och så äntligen en bit ner på den smala gatan hamnade inne på "Guld-kneipen".

Hon mindes det långa, smala rummet med disken till vänster, där vinfat och flaskor stodo uppdrade, och längst in ett annat rum med småbord, de flesta upptagna af redan anlända skandinaver.

Det låga taket, de kala väggarna och det smutsiga golvet, den dunkla belysningen, allt gaf en egen stämning.

Siri, liksom en del af de andra hade mask — och så —

Ja, hur det egentligen började, visste hon ej, men då de alla sjungit med i refrängen till några af de allra mest banala visorna, som den enögde italienaren akkompanjerade till cittra, medan hans tvenne kvinnliga "anförvanter" sjöngo dem med vibrerande falska röster, började "kriget".

Den hvita dominon, omvirad om lifvet med apelsiner och på hufvudet en krans af mandariner samt famnen full af spirea, rosor, violer och cyklamen, var väl den, som gjorde det första attentatet.

I ett nu var luften fylld af blomsterprojektiler, ingen blef lottlös —, alla tycktes vara utsatta för de andras angrepp.

Nötter och fikon och kastanjer blandades med blommorna.

Skratten och ropen, värmen och upphetsningen tilltogo.

De få italienarna sutto där lugnt iakttagande det hela. De undrade nog, hur det landet månde vara, som hade så vildt, uppsluppet glada innevånare.

Värden föreföll skygg och orolig, trodde han att det skulle sluta med knifstygn?

Den enögde började åter:

S:ta Lucia. — —

Först hördes han inte, de nordiska rösterna voro för klingande starka, skratten för brusande.

Men så — S:ta Lucia — — —

Det var nästan som en fläkt ifrån hemlandet, alla hade de hört den där hemma, alla kände till den.

Helt omedvetet stämde Siri in.

Hennes röst lät så rörande ren och sant känslig, jämförd med de tvenne italienskornas.

Längst borta ifrån långbordets ena kortsida stämde en manlig röst in i sången — Siri tänkte ej på det.

Hon hade plötsligt gripits af hemlängtan, ty den där sången sjöngs alltid på Luciadagen hemma i Sverige i hennes eget hem.

Den enögde hade slutat. De två italienskorna likaså.

De nyss så vildt uppslupna sutto nu tysta med något af nordens tunga, drömmande svärmod i blicken, som stirrade ut under maskerna.

Endast Siris och den hvita dominons röster klingade ut i det kvafva rummet med nordens hela varma, vemodiga innerlighet, men med italienarnes smältande ord.

När de slutat, blef det dödyst en stund. Så bröt jublet åter löst, men det var ej längre den vilda, smittande glädjen — det hade kommit något forceradt i ysterheten.

Den hvita dominon steg upp och gick fram till Siri.

Med en gest af stolt, medfödd nobless och ridderlig beundran lade han bugande sin mandarinkrans ner för hennes fötter, medan han själf ett ögonblick böjde knä på det smutsiga stengolfvet.

Handklappningarna och sorlet blefvo häftigare, mera högljudda.

Innan Siri visste ordet af, hade hennes hatt blifvit borttryckt och kransen ditsatt.

Hon var alldeles hufvudyr af alla ljud och olika röster.

Från bord till bord gingo sångerskorna och skramlade med kopparslantarna, hvilka lågo på tallrikar. Ett eller två soldostycken ditslungades.

En och annan ville draga sig undan den påtvingade skatten, men inga undanflykter hjälpte.

Hon där i rödt med hvitt?

Ack käraste, det är ju fru Drachm...

Hvilken i or...

Den sjunde, påstås det. — Hon är något till lifv...

Nej, se så *hon* gör...

Ja, dom säger att...

Den där långa mörka är ju Hauffman. Han som skrifvit Bob.

Jaså han — den ljusa där till vänster — med hvassa näsan? Bull kära du — och den lilla till höger är finnen Ceder...

Den långa krokiga med röda masken — det är Tyra...

Lösryckta fraser, halfhöga yttranden samt nyfikna frågor snurrade rundt i Siris hufvud. Luften var het och tjock.

Så blef det uppbrott. Bort till Malagakneipen skulle de.

Den röd-hvita dominon dansade i tēten med ett jätteparaply uppspänt öfver sig, bort öfver corson, inigenom de smala, krokiga gatorna. Ingen hindrande polis. — Det var ju i fastan.

Hvem skulle vågat att hindra dem att då dansa fram, om det så hade varit på själfva Piazza S:t Pietro?

Siri kände sig blyg och bortkommen. Hon kunde inte vara så munter och frigjord som danskorna och de andra skandinaverna.

Hennes vänner voro upptagna.

Hvar och en syntes road och intresserad af någon särskild.

Hon kände sig så öfverflödig — bortglömd af alla...

Så, S:ta Lucia, får jag lof!

Åh, svenska. — Den hvita dominon *talade svenska*.

Utän tvekan lade hon sin hand på hans erbjudna arm.

Så följdes de åt i den milda, stjärnljusa natten, medan vårmättade vindar svepte fram öfver de mörka gatorna.

De voro de sista i det uppslupna tåget af nordens barn, som nu drogo fram i larm och fröjd genom Romas smala, krokiga gator.

Hatten, samt den aftagna masken, bar Siri i högra handen. Mandarinkransen satt fortfarande på hennes ljusburiga hufvud.

Hvilken ljuf, trygg lyckokänsla grep henne ej, då hon gick efter alla de andra stojande paren.

Det var skydd och lugn — det var, som om hon hela sitt lif känt den där hvita dominon, ifrån hvars hufvud kapuschongen fallit ner. Äfven han var nu demaskerad.

När de kommo in i den trånga källarliknande Malagakneipen med sin tjocka luft, genompyrd af dålig tobak, fotogenos, vinångor, hvitlök samt instängd fukt, skulle Siri helst önskat vända om igen. —

"Men nu skulle de da slaa Gäcken lös."

Några svartmuskiga italienare drogo hastigt

ihop de ännu smutsigare korten, vid hvilka de påtagligen blifvit öfverraskade.

Det bar uppför den lilla stentrappan. Ut med bord och bänkar.

Stengolfvet var ojämnt, rummet trångt, luften tjock af rök.

Hej! — Bara dansa — dansa — dansa — Rösterna blefvo hesa af att sjunga melodierna till alla danserna.

Men musik skulle man ha! —

Hit med en kam, och så — stampa takten!

Så! — Gick det inte i takt?

Kläm i bättre! Spar inte på rösten.

Armbågar stötte obarmhärtigt in i ryggen, nacken, hvar det träffade. Ingen väjde undan. Hvar och en fick se till att rädda sig. Det var svårt nog att få rum.

Medan de dansande togo en paus, måste den lilla sömniga, smutsiga, trasiga källarpojken dansa tarantellan.

Ville han inte?

Det salades soldi till soldi — så nu ville han. Och så började han sin dans.

Siri stod borta i en af de mörkaste vråarna. Hon hade aldrig sett något så fantastiskt som den bild hon nu såg i det dunkla, dammfyllda källarhufvudet.

Hon var glad att han, dominon, ej lämnade henne.

Han visste så mycket, kunde så mycket.

Han kunde berätta för henne om Rom; han kände det bättre än hon, som endast lefde efter Bædeker. —

Innan de skildes utanför hennes port den gången, hade de kommit öfverens om att träffas på "Pincion" dagen därpå, den sista hon var i Rom, ty redan på fredagen skulle hon fara upp emot nordens.

Hvarför hade de då ej fått träffas förr? —

Hvarför skulle ödet vara så grymt! — I sex veckor hade hon varit där, och inte förrän den sista dagen skulle de träffas —

Aldrig hade Siri funnit tiden så lång som timmarna före den utsatta mötestiden.

Redan nere vid "ingresso al Pincio" kom han henne till mötes.

Äfven han hade längtat efter henne.

Hur smekande melodierna ljödo borta ifrån militärmusikpaviljongen. Hvilken doft af rosor, mimosa och orange. Hvilket lif af eleganta ekipager, ljusa toaletter. Hvilket virrvarr af olika tungomål.

Som i en dröm hörde och såg Siri allt. —

Så sjönk solen.

"Monte Granicolo" stod svart emot den mörknande himlen. Vinden blef skarp.

Och så skulle de skiljas.

Ack, inte vågade hon tro hvad han så varmt och öfvertygande försökte få henne att förstå.

Hur vore det också möjligt? Om hon bara vågat följa sitt eget hjärta!

Nej, klokt och klart och nyktert skulle hon, måste hon nu befalla öfver sin egen tunga! Inte fick deras säregna bekantskap inverka. De hade dock blott känt hvarandra ett dygn — således fick ej hjärtat äga någon talan...

Och så skildes de. Nästa år, ville han *då* — ja *då* skulle han få svar, men inte förrän efter *nästa fettisdag*! Mindes de då hvarandra, visste de ju att deras känslor *ej* voro stundens och stämningens vilda hugskott.

Hur bittert hon sedan ångrade sig.

Hvarför hade hon ej trott på honom — på sig. Hvarför kunde hon ej strax sagt ja? —

Hvarför? —

Hvarför skulle man alltid göra lifvet svårt och krångligt?

Naturligtvis glömde han henne. Naturligtvis — Siri såg upp.

Det var som ett sken af strålände lyckoskimmer omkring henne.

Nej och tusen gånger nej.

Han hade inte glömt henne.

Det var därför han nu kommit hem, *därför* han sökt upp kusin Kalle, *därför* han gifvit impulsen till kalkpartiet i kväll — *just denna kväll*.

Inte förrän nästa fettisdag, hade hon sagt.

Nu var det fettisdag — nu var tiden ute, nu kunde hon tro och lita på honom, nu behöfde hon ej längre pina sig — och honom.

Här kunde ej längre vårliga vindar eller en trolsk stämning drifva sitt gycklande narrspel med deras hjärtan.

Nej, här uppe i is och vinterkyla vågade hon tro på det hon önskad tro, det hon aldrig förra året vågade tänka, att hon skulle våga tro på!

Ja, lifvet var skönt.

Siri skulle velat breda ut armarna och taga den kalla nordan i famn, för att värma den... ty det kunde kanske finnas folk, som tyckte, att den var kall!

Om andan bland sjuk-sköterskorna.

SÅSOM MAN kunde vänta, har icke de af fröken Rodhe i Idun till de svenska sjuksköterskorna rik-tade allvarsorden förklingat ohörda. I nedanstående artikel tar en annan sjuksköterska upp tanken, hvars riktighet hon erkänner, samtidigt med att hon söker öfverflytta ansvaret för den konstaterade nedgången på delvis andra skuldror och uttalar sin förhoppning, att, genom en mera effektiv sofring af materialet, andan inom den svenska sjuksköterskekåren åter skall bli i sin helhet lika erkänt förträfflig, som den en gång varit.

HÅLLER VÅR SVENSKA sjukvård på "att sjunka," med denna fråga inleder Estrid Rohde i Idun för den 24 januari några reflexioner om våra dagars sjukvård eller rättare sjuksköterskor. Att författarinnan tänker sig ett jakande svar på sin fråga framgår af hela hennes resonemang och häruti har hon odisputabelt också rätt. Det var med sann tillfredsställelse, jag tog del af hennes inlägg i frågan, glad att den blifvit framdragen i ljust, öfvertygad som jag är om det verkliga behovet af att få såväl sköterskornas egen som utomstående uppmärksamhet riktad på våra intressen.

Inom vår sjuksköterskekår har icke blott börjat visa sig utan förefinnes såsom ett faktum ett tillbakagående från den en gång, man kan i sanning säga, med svett och möda eröfrade ståndpunkten. Orsaken härtill vill författarinnan lägga dels uti en moralisk försämring af karaktären hos de yngre sköterskorna och i brist på allvarliga motiv för valet af detta lefnadskall; dels lägger hon uti en mycket skarp vidräkning med nutidens hem och uppfostran ett stort ansvar härvidlag på dessa. Det ligger utan tvifvel en god del af sanning i båda dessa påståenden, men också mycken ensidighet.

Det är visserligen sant, att vi, då vi blicka ut öfver de täta lederna af sjuksköterskor, såsom författarinnan säger, mötas af mycket, som kan uppröra och bedröfva oss, men skulden härtill få vi dock ej för mycket lägga på de ungas skuldror, ty då en kår alltför hastigt får tillväxa, sker detta lätt på bekostnad af dess gedigna beskaffenhet. Det gäller här för våra utbildningsanstalter att med sträng ansvarskänsla utan personliga hänsyn från sin elevskola afskilja olämpliga och mindre bildbara individer. Vi få då ett bättre material att från början bearbeta, och kunna vi blott hålla de goda krafterna bland de unga lifaktiga och verksamma, och kunna vi klart nog tala till de ungas ansvarskänsla, och kunna vi

äldre gifva dem goda föredömen, ja, då tror jag det finnes förutsättningar för att vi äfven af nutidens ungdom skola kunna dana goda sjuksköterskor.

Ingen kan förneka, att hemmens inflytande på de unga utgör en ingripande faktor vid danandet af karaktärerna. Men hemmen dela nu för tiden sitt inflytande med så många andra krafter, med skolorna, med kamraterna där, med inackorderingsställen o. d., därtill stå de unga i våra dagar under mera direkt påverkan af litteraturen och tidsandan, och därför får det slutliga resultatet ej uteslutande framläggas hvarken såsom ett klander af eller en heder för hemmens sätt att lösa sin uppgift af de unga kvinnornas uppfostran. Fröken Rohde beklagar sig öfver den typ af kvinnlig ungdom, som ibland från s. k. bildade hem tillföres sjuksköterskeskolorna. Beror denna typ hufvudsakligen på en förvänd uppfostran, och är kärnan god, kan härvid mycket uträttas af våra utbildningsanstalter, fastän naturligtvis med mera arbete från deras sida; utgör den åter ett uttryck för en eller annans karaktär och människovärde, då vill jag bara hänvisa till, hvad här. förut blifvit sagdt om anstaltarnas rättighet eller snarare skyldighet att, då sådant tarfvas, företaga utgallringar.

En ingripande orsak till den lägre nivån, hvarpå sjuksköterskekåren i sin helhet nu befinner sig, vill jag söka i den mängd icke skolade och ej för kallet speciellt tränade krafter, som på senare tider tillförts kåren. Långt ifrån att vilja framhålla s. k. bildning såsom ett oeftergifligt villkor för ett välsignelserikt arbete bland sjuka, måste jag dock bedja få påpeka, att denna i förening med en planmässigt ordnad praktisk och teoretisk lärokurs utgör en garanti för en sköterskas duglighet. Om vi nu hafva en kår af på detta sätt fosterade sköterskor och sedan så småningom börja tillöka denna med kvinnor, som under kortare eller längre tid innehaft underordnade platser på sjukhus, eller i bästa fall genomgått en af de hufvudsakligast för kvinnor med folkskolebildning afsedda sjukvårdskurserna, måste en förändring inom kåren inträda. Vi kunna nämligen ej gärna förutsätta, att dessa mindre lyckligt rustade krafter i ett nu skola erhålla förmågan att höja sig till den skolade sköterskans ståndpunkt. Men då de såsom utöfvande sjuksköterskornas arbete tillhöra sköterskekåren och inkorporeras med denna, inträder som en nödvändig följd häraf, att de sänka dennas nivå. För de unga ligger häruti en stor fara, emedan de så lätt få den uppfattningen, att sjukvårdsarbetet kanske ej är så svårt och allvarligt, som det framställes, ej uppgiften så kräfvande; och sedan få vi att kämpa emot denna skefva uppfattning, denna halva förståelse af hvad sjukvårdsarbetet kräver. Hand i hand härmed följer ofta okunnighetens säkerhet, som glömmen den försiktighet och omsorg, hvilka hos den skolade sköterskan måste utgöra en viktig grund för hennes arbete.

Fröken Rohde säger på ett ställe: "att sänka fordringarna vore den största olyckan af alla;" det är, som om hon väntade sig denna olycka och ville värja sig däremot. Men detta är ingenting, som vi kunna befara *skall* komma, ty det *har* redan kommit. Allmänhet och äfven läkare nöja sig mängen gång med alltför ytligt utbildade sjuksköterskors arbete. Den allmänhet, som ej vill veta af annat än examinerade barnmorskor, lämnar utan tvekan ofta sina sjuka i en sköterskas vård utan att veta mera om hennes kompetens och erfarenhet, än att hon ger sig ut för att vara sjuksköterska eller möjligen bär en sjuksköterskas dräkt.

"Arbetet är mycket och arbetarne få". Af sikten med hvad jag här framställt är ej att från sjukvården söka utestänga de *goda* kraf-

Broderade Klädningar.

Vi sälja **äkta Schweizer-broderi**, största nyhet till vår- och sommartoiletter, i hvit battist, halfärdiga från kr. 23.50 till kr. 55:20, hela klädningen **tull- och portofritt** till bostaden.

Rekvirera profver och modeplanscher.

Schweizer & Co., Luzern F 7 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

terna bland icke skolade sköterskor. Men jag har velat klargöra önskvärdheten af, dels att de af dessa, som äga nödiga förutsättningar därför, sättas i tillfälle att arbeta sig upp till de skolade sköterskornas ställning, dels att mellan den skolade och icke skolade sköterskans användning göres den skillnad, som inom de flesta arbetsområden förefinnes mellan den fullt utbildade och den mindre utbildade yrkesmannens. Hur detta på ett praktiskt sätt skall kunna realiserars, blir för långt att i detta sammanhang utlägga, möjligen kan detta låta sig göra i en följande artikel; för denna gång är jag tacksam, om jag lyckats tydligt framhålla krafvet på en förändring af de nuvarande förhållandena.

Det har sopats, fejats och putsats så mycket inom alla områden i vårt gamla Sverige under det gångna året. Det är en lifaktighetens, en nydaningens tid, vi lefva uti, och alla vänta vi oss något bättre af detta arbete. Det är då en sann glädje att också kunna konstatera en begynnande rörelse äfven inom sjuksköterskekåren. Jag räcker min hand till ett varmt, tacksamt handslag till den kamrat, som tagit initiativet härtill, och jag hoppas på välsignelse för vårt arbete.

EN SJUKSKÖTERSKA.

Två veteraner.

EFTER ETT LÅNGVARIGT och förtjänstfullt arbete i sjukvårdens tjänst ha tvänne sjuksköterskor å Sabbatsbergs sjukhus nu dragit sig tillbaka från sin verksamhet. Idun meddelar med anledning häraf deras porträtt jämte en sympatiskt skrifven artikel af en af de många, som lärt känna och värdera de två sköterskorna under den tid, de ännu stodo på sin post å arbetsfältet.

VETERANER i människokärlekens tjänst kan man med fullt fog kalla de två kvinnor, hvilka bilder här synas. Större delen af deras ungdom och deras kraftigaste ålder har tillbragts bland sjuka, och med aldrig svikande tålmod hafva de sökt att i sin mån hjälpa sina patienter att vinna hälsan tillbaka.

Hvartill tjäna läkarens ordinationer och medikament, om han ej assisteras af en uppmärksam och skicklig sköterska, som ser till, att hans befallningar efterlefvas? Och det gamla slagordet: "operationen lyckades, men patienten dog," mister oftast sin udd, då såren efter knifven få sin rätta skötsel. Man talar så ofta — och med all rätt — om den och den berömda läkaren, som gjort en utmärkt operation, men mycket ofta glömmen man sköterskan, som har att hålla förbandsartiklarna i fullgodt skick, att instruera de unga sköterskelevernorna, så att de inse vikten af den yttersta noggrannhet i allt, som rör sjukvård, och sist och ej minst att lära patienterna *lyda*. Det vilja dessa ej alltid, de ha ej bättre förstånd än att tycka, att öfversköterskan ibland är sträng, det kan

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

FRÅN PUBLICISTKARNEVALEN »DEN GLADA ANKAN» PÅ GRAND HÔTEL I STOCKHOLM DEN 9 FEBR. 1907.
ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH.

inte vara så farligt att röra på sig litet, då man ligger med uppsprättad mage, att dricka sig otörstig, då det bränner i hela kroppen. Men öfversköterskan har befallt att man inte får röra sig, törsten får släckas med en tesked vin eller en isbit. Lifvet hänger mängen gång på, att den sjuke blindt lyder. Och om det skulle hända, att en nykommen elev vid åsynen af all den jämmer, som ju måste finnas på ett stort sjukhus, af malplacerad vehjärtenhet läte förleda sig att i någon mån mildra en sträng order och en olycka däraf blefve föjden — hvem finge i sista hand skulden? Jo, öfversköterskan. Hon bär ansvaret, det allvarliga och tunga, för alla dem som lyda under henne på afdelningen. I sanning en uppgift som kräfver en brinnande kärlek till kallet, ett tålmod utan gräns, nerver och vilja af stål, en pliktänsla och ett ordningssinne, som aldrig få svika!

De två sköterskor, om hvilka här närmast talas, kunna framställas som mönster, både för sättet att vårda de sjuka och för den stora konsten att bilda dugliga sköterskor. Och ändå voro de ganska olika. Den som haft beröring med Hilma Lundin glömmet ej hennes glada, vänliga bruna ögon, det friska skrattet, det hjärtliga sättet, som intog och gaf förtroende. Om Anna Tenngren gick den tron — och den hade bitit sig fast vid Sabbatsberg — att hon var sträng, och mängen liten flicka i elevmössa fällde i tysthet en tår, när hon blef skickad till 5 A, men det slutade vanligen med att eleven tacksamt erkände den utmärkta skolan, och att vår sköterskekår vann ännu en med-

lem, som var vuxen värfvet och hade fått de goda reglerna för en effektiv sjukvård fast inpräglade både i hjärta och hjärna. Och då patienterna sågo den raka gestalten, den klara blicken och hörde den allvarliga rösten, kände de respekt, där de lågo i sina sängar som

stackare, men då de kommit underfund med den godhet och värme, som bodde under denna reserverade yta, då de lärt sig begripa nyttan af den ypperliga skötseln, då växte ur respekten fram en innerlig och tacksam tillgifvenhet och ett absolut förtroende.

Anna Maria Tenngren är född i Maria Magdalena församling d. 19/2 1852; började sin bana som sköterska på Katarina sjukhus, där hon stannade i fem år. Hon sökte plats som öfversköterska vid Sabbatsberg och fick efter eget val sin post på salen 5 A, hvarest hon under alla dessa år varit. Några dagar efter hennes antagande öppnades sjukhuset för patienter, just på konungens födelsedag 1879.

Hilma Augusta Eugenia Lundin är från Roslagen, och något af roslagsbornas glada och ihärdiga lefnadsmod har hon således i blodet. Hon är född den 2/7 1856; började som biträde vid Sabbatsberg 1879 och vann snart befordran.

Både fröken Tenngren och fröken Lundin fingo för ett par år sedan af konungens hand emottaga Patriotiska sällskapets guldmedalj, såsom ett välförtjänt tecken på samhällets tack till dem.

Nu äro de två borta från Sabbatsbergs sjukhus och operationsrum; de blefvo pensionsmässiga, innan deras andliga och lekamliga krafter brutits, och afgingo samtidigt helt nyligen med en ärligen förtjänt pension, efterlämnande på den plats de verkat endast goda och sympatiska minnen och allmän saknad.

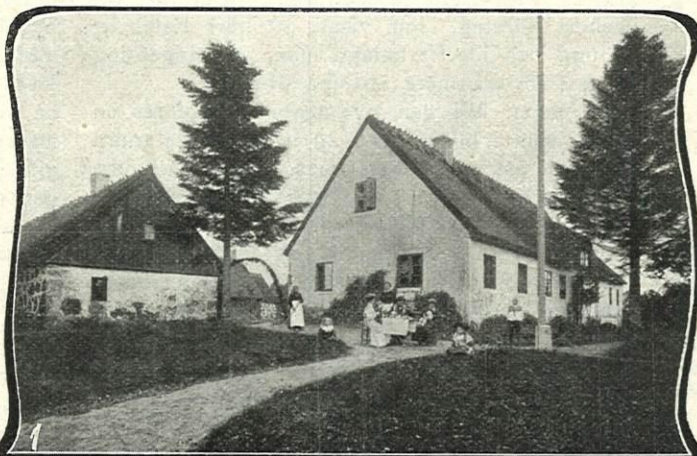
MILA HALLMAN.

HILMA LUNDIN. ANNA TENNGREN.
A. Blomberg foto.

DEN GAMLA goda tidens form för aflöning af prästerskapet var som bekant tiondegifning. I själfva verket lär denna form ännu vara den lagenliga, i det den nuvarande ordningen endast är ett provisorium, som tillgripits i afvaktan på en slutgiltig reglering af statskyrkoprästerskapets löneförhållanden. Oberoende af kommittéer och lagförslag ha bönderna emellertid i Hör-röds och Maglehems pastorat i sydvästra Skåne ända hittills använt sig af det gamla hjärtliga, en gång nog så praktiska, men numera tämligen omöjliga sättet att till sin församlingssherde direkt aflämna sina tributer delvis i penningar delvis i spannmål. Enligt meddelande från församlingen

DET SISTA TIONDEMÖTET.

skall dock äfven där denna sed upphöra, och i dagarna har det sista tiondemötet hållits hos kyrkoherde J. Werner i hans gamla prästgård. Om det särskildt varit detta sista möte, som begåtts med sådana festligheter, eller om de alltid bruka gå till på samma sätt, veta vi ej, ehuru vi förmoda det, nog af, efter beskrifning att döma, tyckes det sista tiondemötet, som varade i tre dagar, ha varit icke mindre än en storartad traktering i prästgården af hela pastoratet. Och församlingsborna komma nog att med saknad minnas den tid, då tiondemötena ännu icke aflöstes af de ändamålsenligare, men mindre gemytliga utdebiteringarna.

Publicistkarnevalen.

VI VORO naturligtvis där alle-sammans...

När andra människor helt borgerligt lågo och slumrade i sina sängar, strömmade skaror af karnevalsbesökande uppför trapporna till Grand Hotells festvåning, där de sedan under "den glada ankans vingar" lefde ett så uppsluppet karnevalslif, som öfver hufvud taget kan åstadkommas i den stela rikshufvudstaden Stockholm.

Tack vare "den glada ankans" närvaro samt hennes goda idé att ingå ett "äkta förbund" med den mycket tjusande greffe Danilo af Barcklind, tack vare vidare de sällskaps-talanger, som utvecklades af "den glada ankans" vasaller, den store pontevedrinske diplomaten m. fl., kom det sanna karnevalshumöret snart till synes och tog ledningen.

Där förekom bostondans, graciös och insmickrande som en ung kvinnas förlofningslyne, där var en dekorativ tidningsbalett af sex unga, vackra damer, hvilka väckte en storm af bifall — pressen brukar annars väcka upp helt andra stormar — och där var flirt och löjen, pittoreska dräkter, lustiga förväxlingar och förvecklingar — kort sagdt allt, hvad en karneval skall innehålla för att göra skäl för namnet.

Publicistkarnevalens ändamål att samla medel till Publicistklubbens "egna hem" blef alltså väl fyllt, ty när människan är glad, ger hon gärna ut pengar, och guldet rullade ej oäfvat till pressfolkets förmån.

Nu är festen endast ett brokigt minne, men "den glada ankan" hann under de korta stunderna förvärfva sig så stor popularitet, att hon nog lär komma tillbaka vid tillfälle. Må hon då också återfinna samma sympatier!

DET SISTA TIONDEMÖTET. 1. HÖRRÖDS PRÄSTGÅRD. 2. GRUPPBILD FRÅN DET SISTA TIONDEMÖTET I HÖRRÖD. I MIDTEN KYRKOHERDEN J. WERNER. DEN MED + UTMÄRKTE BONDEN HAR LÄMNAT TIONDE I 50 ÅR. J. CÖSTER FOTO.

Fyra släktled.

DEN, SOM sett kyrkfolket komma vandrande genom Leksands höghvålfda björkalléer, bevarar måhända det allra tydligaste minnet af just de åldriga Leksandskullorna i deras hvita hufvor och pittoreska dräkter. Hvad som satt sig fast i minnet var deras värdiga hållning, som icke förlorade sig inför den pröfvande situationen att passera revy för en rad nyfikna turister, och deras karaktärsfulla utseenden, som frapperade som motsats till den mera flacka och jämnstrukna typ vi annars kalla den svenska. Det är af en sådan gammal kulla, änkan *Liss Kerstin Andersdotter från Vestlannor*, i dagarna ingången i sitt 95:e lefnadsår, Idun i dag

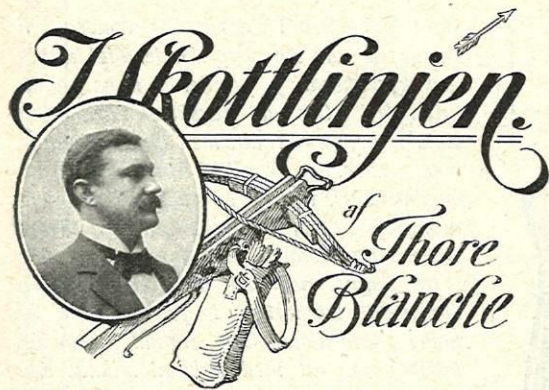
lämnar en nytagen bild. Vi se den prydliga gamla i mormorstolen omgifven af representanter för de tre generationer hon sett växa upp omkring sig. Den fryntliga kullan längst till höger är ett af hennes tio barn, dottern *Anna Larsdotter*, gift med snickaren och bildhug-garen Anders Jacobson från Yttermo. Bredvid henne står hennes dotter, folkskolläraren Anders Linders hustru *Kerstin* med sin son, *Markus Bertel*, en femtonårig representant för det yngsta Leksand.

Gamla riksdagsmansmor är änka efter riksdags-mannen Liss Lars Olsson och mor till den af-lidne riksdagsmannen Liss Olof Larsson. Hon tillhör således en gammal berömd Leksands-släkt, som äfven i senare tider varit med om att enligt gammal dalatradition skriva Sveriges historia.

Två af hennes dotterdöttrar, fröknarna Ja-cobson i Leksand, äro bekanta för hvar och en, som vistats någon tid i den vackra och lifliga byn vid Siljan, den ena såsom inne-hafvarinna af en bokhandel och den andra af en galanteriaffär i Leksandsnoret.

FYRA GENERATIONER AF EN FREJDAD
LEKSANDSSLÄKT. GERDA SÖDERLUND FOTO.

DE KÅSERIER öfver dagens händelser, hvarmed hr Thore Blanche då och då gästade Iduns spalter, ha redan gjort honom välbekant hos vår publik. I dagens nummer börjar han en ny serie dylika under den gemensamma rubriken "I skottlinjen". Hans lediga penna lär därvid icke uraktlåta att begagna sig af den ordets offensiv, som rubriken tillståndjer.

Litterär teater.

TEATERDIREKTÖR FALCK kom från landsorten i sällskap med "Fröken Julie" och en okänd talangfull skådespelerska och gjorde succès på herr Strömbergs och herr Fastboms Folkteater, som inte var van vid litterära pjäser. Tvärt för högfärdsdjävulen i honom och han beslöt att lyckliggöra hufvudstaden med en litterär teater, som till att börja med hufvudsakligen skall spela Strindberg. Konsortiet för uppförandet af en Dramatisk teater har bevisat, att det icke går så fort att bygga en teater som att planera den, och den nya teatern ämnar under tiden börja sin verksamhet i Tattersall.

Hvad är en litterär teater? En teater, som spelar litterära pjäser. Ha vi inga sådana teatrar i Stockholm? För så vidt Shakespeare, Strindberg, Maxim Gorki, Mæterlinck, Drachmann, Oscar Wilde, Tor Hedberg, Hjalmar Söderberg och Algot Ruhe äro litterära författare, så kunna både Svenska teatern och Dramatiska teatern under detta spelår anse sig vara litterära. Herr Ranft har på Svenska teatern icke gifvit en pjäs, som icke hållit litterära mått. Herr Fredrikson har också spelat "Lifvets maskerad", som icke är litterär, och publiken har tackat honom genom att gifva en medelrecett, som under de första femtio gångerna slagit både "Madame Sans-Gêne", "Cyrano" och "Gurli".

En litterär teater betyder således endast en ny teater till alla de andra. Det är modigt af herr Falck att våga försöket samtidigt med att herr Ranft för nionde gången förklarar sig vara betänkt att inskränka sin verksamhet och att slunga flere af sina scener. Han har varit klok nog att icke säga hvilka, men han skulle vara dum, om han släppte Södra teatern, där de icke-litterära författarne, hrr John Wigforss och Emil Norlander, under förra spelåret inbragt honom 40,000 kr. En sådan uppoffring kan icke ens herr Fredrikson begära af honom.

*Undertecknad, som jag
och Grannens förvaltning,
samt dessamma öfverens
alla anser för en god
biljet för dag teater och
hufvudstaden.*

*Jagberg & Thelinius
af. Lilla Hjelpulen och
Röjlfors för kunnad i...*

Således en ny teater, liten, intim, förnäm, med uteslutande litterära pjäser och med anspråk att tillfredsställa en kräsen publik. En Strindbergsteater, som under den store författarens skylt skall presentera unga sceniska krafter och unga dramaturger. Det är ett vackert företag, som visar, att herr Falck är en ung och ideellt anlagd man, som ingenting har att förlora mera än sina illusioner.

I planen till den nya teatern framföres en tanke, som i högre grad än någon af de andra är värd att uppmärksammas. Där skall icke finnas schweizeri. Våra nykterhetsvänner ha under de senaste månaderna fört ett förbittrat krig mot våra restauranter och automater, och som alltid ha de genom sina öfverdrifter bragt publiken emot sig. Det finns många oskick att beifra i fråga om rusdryckshandteringen, men intet synes mig vara så påfallande som serveringen under teatrarnas mellanakter. Man går på teatern för att se en pjäs, men inte för att dricka punsch och whisky. Dessa massor af herrar, som vid ridåns uppgång strömma in i salongen och fylla bänkraderna med en lukt af sprit och tobak, passa inte på en litterär teater. Frågan är, om de passa på någon teater. Den dag, då nykterhetsfolket höjde ropet: bort med teaterschweizerierna! skulle man icke svara med medlidsamma axelryckningar.

BILDANDE KONST.

En croquisskola.

IDUN, SOM STADSE med intresse följer kvinnligt arbete på alla områden, har icke velat underlåta att framhålla också ett kvinnligt initiativ inom konsten och presenterar därför i dag innehafvarinnorna af Stockholms nya croquisskola.

DE TVÅ unga damerna på bilden härnedan äro de entusiastiska och framåtsträfvande konstnärinnorna fru Ise Morssing och fröken Martha Rydell. Den senare, som är målarinna, har slagit sig ner på modellbordet och visar för sin vän, skulptrisen, en tafla, af hvilken vi dess värre endast se baksidan. Scenen är fru Morssings ateljé högst uppe i Strandvägen 3, och jag kan endast beklaga, att kameran icke varit nog storvinklig att omfatta ett större parti af denna samma ateljé. Den är annars ett af de vackraste arbetsrum för konstnärer, något af tempel, ljus, rymlig, skinande hvit med en effektfull och likväl diskret dekorer i svart. Jag måste likaledes beklaga att icke äga

någon rätt visa mina läsare omkring i fru Morssings privata våning. Jag unnade dem annars att glädjas med mig icke blott öfver huru lyckligt de moderna principerna vid rums dekorerung äro tillämpade, utan ock öfver detta bevis på att ett rum icke längre nödvändigt behöfver ha form af ett omkullstjälpt kubikmått, fyra väggar, golf, tak och därmed basta. Det finns nämligen i själfva verket, och d. t. ha arkitekt Morssing och hans fru insett, en massa genialiska sätt att tillgodogöra sig det gifna yt- och rymdmättet, så att en promenad genom en våning bjuder på de pikantaste öfverraskningar i form af mat- eller arbetsvråar, fönsterupphöjningar och *cosy corners*.

Men, som jag nyss sade, har jag ingen rätt att uppehålla mig vid fru Morssings nya hem, ty det var icke för att jag skulle skriva om henne, hennes ateljé och våning fru Morssing bad mig besöka henne, utan för att jag för Iduns läsare skulle presentera hennes och fröken Rydells nybildade *croquisskola*. Paris har ett stort antal sådana croquisskolor, där eleverna öfva sig i hastighetsteckning efter levande modell; dessa skolor ha varit förebilden för den, som fru Morssing och fröken Rydell, förut kamrater på konstakademien, tillsammans ha upprättat. Eleverna beredas här tillfälle att hvarje afton mellan 7—9 teckna efter manlig eller kvinnlig modell, tre ställningar hvarje kväll, och detta till det facila priset af 15 kr. i månaden, med tillfälle att få köpa halfbiljetter.

Men under det att croquisskolorna i Paris, enligt hvad fröken Rydell kan intyga, äro till trängsel fyllda afton efter afton, äro de hittills relativt få, som begagnat sig af det tillfälle till studier denna nya Stockholms croquisskola erbjuder. Man skulle dock tycka, att äfven om Stockholm naturligtvis icke är en stad för någon Colarossi att göra sig en förmögenhet, här borde kunna finnas nog många af konstens adepter för att företaget skulle kunna erhålla erforderligt stöd. Detta så mycket mer som naturligtvis icke konstnärlig underbyggnad, långt mindre något artistskap är villkoret för att få begagna sig af skolan.

Fru Morssing har äfven i samma lokal en förmiddagsskola, där undervisning i teckning och målning lämnas af artisten E. Schwab. E.—ER.

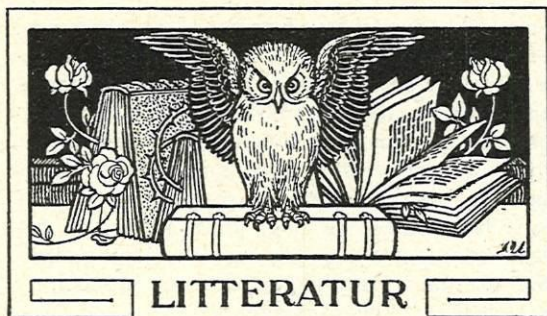

INTERIÖR FRÅN STOCKHOLMS NYA CROQUISSKOLA.

Olycksfalls-försäkrings-
Grundadt 1888. Stockholm. **bolaget**

BORE

Specialitet: försäkring af enskilda personer, bästa anordningar; högsta antal försäkrade.

Några ord om en bok.

DÅ JAG häromdagen fick en avis om, att jag hade ett paket att afhämta vid Stockholms tullkammare, var det nästan med en känsla af nöje, jag begaf mig af till Handverkaregatan 1, ty jag hade aldrig förr varit i tillfälle att se något af tullväsendet, och jag föreställde mig att där verkliga skulle vara ett stort väsen.

Huset var beläget midt emot Serafimerlasarettet, rummet på nedre botten till vänster var mycket stort och försedt med en rundtom löpande disk, innanför hvilken tjänstemännen vid sina pulpeter befunno sig. Längre in i lokalen huserade vaktmästare med biträden sysselsatta med att bryta upp och syna lådor och paket. Det var nästan som en julafton i stort.

Medan jag inväntade min tur att visa fram mitt kvitto, hade jag en riktigt trefflig stund. Genom den tjänsteman, till hvilken jag skulle vända mig, fick jag erfara hur ett glad och vänligt gemyt kan sprida en, jag skulle nästan vilja säga ideell och mänsklig prägel äfven öfver det mest enformiga arbete. Jag kanske skattar sådant för högt, men jag vet att ett vänligt ord äfven från en obekant under en viss sinnesstämning med ens kan återföra lifvets krafter till en utmattad själ.

En liten lurfvig springpojke lämnade fram en lapp och fick den påskrifven, men han hade knappt hunnit till dörren förrän han återvände och räckte lappen tillbaka sägande: "det skulle stå två, men det står bara ett." "Jaså, du kritiserar mig. Nå, vi ska se. Jo, rätt har du. Du blir en stor man med tiden."

Nästa fall. En trasig gumma: "Jag skulle lämna sex och femtio." "Det låter höra sig. Pengar tycker jag om", o. s. v. Jag trodde knappast, att jag längre var i vårt byråkratiska land, jag som så ofta erfarit en utsträckt hand, som tar emot, ett rasp med pennan, åter en hand som lämnar tillbaka, allt insvept i den djupa tystnaden. Nå ja, äfven det kan ju ha sitt fulla berättigande och sitt behag, fastän man därvidlag stundom kunde vara färdig att upprepa det kända ordspråket: Ännu lefva de gamla gudar. Emellertid hade här i tullkammaren gemytligheten smittat af sig, så att man af öfver- och underordnade bemöttes med ett välvilligt tillmötesgående, som alltid verkar tilltalande.

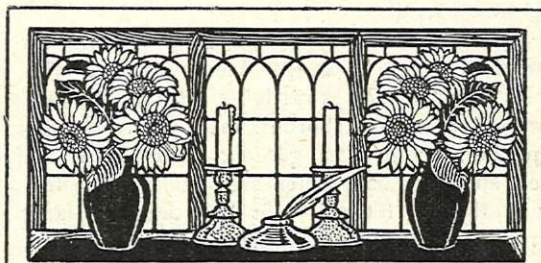
Men kommer då aldrig boken? Jo, nu kommer den. Paketet befanns just innehålla en bok, skickad från Gyldendalska bokhandeln i Kristiania. Det var den före jul i tre upplagor utgångna Barnen på Hærö gård af Alvilde Pryds och med posten kom samma dag ett litet kort från den sjuka författarinnan. Jag anför några af de rörande raderna, så mycket mer gripande, som jag vet, att hon under en tid, då hennes hjärta var sönderslitet af en öm förlust, hennes moders död, just reste till Sverige för att där hos kära vänner finna tröst och lisa. Så skrifer hon:

— — "Her har du boken. Kan du ikke skrive lidt om den? Sige den kommer som ven, som søster og banker paa i de tusind hjem. Jeg elsker Sverige, jeg vil ikke miste mine læsere der for den dumme politikskyld.

O, jeg har altid havt fornemmelsen af at i Sverige er jeg blevet dybest, varmest forstaaet!..."

Barnen på Hærö gård är en fortsättning af Gunvor Torsdatter, med hvilken Alvilde Pryds med ens intog ett rum bland Norges första skriftställare och fick ett större statens stipendium. Om den också icke fullt höjer sig till samma storslagna patos som sin föregångare, hvars flesta personer man här återfinner, så har den dock så öfverlägsna förtjänster, att den bör läsas af hvar och en som älskar upphöjda åsikter, sund och stärkande lifsuppfattning, ljus och förhoppningsfull framtidssyn. Själva stilen verkar rogifvande i sin lugna enkelhet och kraft, naturbeskrifningarna äro hänförande och målande till den grad, att man tycker sig gå där vid hafsstranden och andas in luftens salta och friskhet. När man lägger boken ifrån sig känner man, att man utan allt docerande och utan alla öfverdrifter fått ett intryck, som man icke glömmmer. Man har mött karakterer fostrade i naturens egen mäktiga skola, och man har blifvit stärkt i sin tro på det godas seger. Det är i vår tid icke många böcker som gifva ett sådant utbyte, därför bör man taga vara på dem som finnas.

AMANDA KERFSTEDT.

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS

Skick och oskick.

I K. M:TS Medicinalordn. af den 30 okt. 1688 § 25 heter det: "Såsom ej ringa makt påligger att en patient blifver utan försummelse uppvaktad; alltså bör intet något dröjsmål på apoteken vara, *särdeles då, när sådant på receptet noteradt är*, hvarigenom en sjuk kan blifva illa försummad m. m. Och måste en sådan färdighet hos dem (apotekarne) spörjas alltid natt och dag, söcken, sön- eller helgdag, emot hög och låg all'id lika. I K. M:ts resol. d. 11 aug. 1698 läses: "*sländes dem* (apotekarne) jämväl i det öfriga *fritt att idka* allt det *handköp* som af de sjuka hos dem kan begäras."

I enlighet med dessa författningar, som fortfarande gälla, var den af fru Mia N. omnämnde farmaceuten enligt min åsikt i sin fulla rätt, att efter stängningstid vägra expediera såväl parfym som Salubrin, ja enl. författningen hade han ej heller någon skyldighet att expediera rosenvatten utan efter recept "*särdeles då, när sådant på receptet noteradt är.*"

ANNA S.

Låt det blifva ett modernt yrke!

Herr Redaktör!

TILLÅT OCKSÅ en karl att säga några ord till den fråga "Landvinning", som förut behandlats i Idun af "En husfru" och en "Telefonist" samt senast i nr 4 af "En sjuksköterska"!

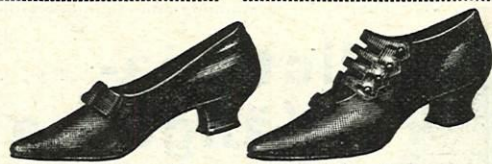
Den sistnämnda antyder, hvarför den förnämligare kvinnan afstår från kokerskans och husjungfruns yrken, och slår spiken på hufvudet. Dessa yrken äro kantzänka icke — moderna som t. ex. sjuksköterskans, kontoristens, kassörskans, telefonistens, telegrafistens, stationsskrifverskans och hvad de allt heta. Hon uttalar till slut den önskan, att kokerskans och husjungfruns yrken måtte bli moderna och, säger hon, "blifva vi svenska kvinnor slafvar under ett sådant *mode*, behöfva vi inte blygas."

Nej, sannerligen icke.

Men "En sjuksköterska" säger, att kokerskans och husjungfruns yrken skulle vara *mindre aktade* och innehafvarinnorna af dessa yrken betraktas som — *bara pigor*.

Förlåt en karls uppriktighet!

En duglig kokerska eller husjungfru betraktas i hvarje verkligt fin och bildad familj som ädelstenar, men det är, gu'nås, lika stor skillnad på förnäma och bildade familjer, som mellan bildade och förnäma kvinnor.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke. Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget

A. F. Carlssons Skofabrik, Vänersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

Jag skulle vara frestad också jag att göra några — afslöjanden.

Den verkligt bildade kokerskan eller husjungfrun skulle allt få bra svårt att finna en plats, ty förnäma rodockor till fruar kunna svårigen trifvas tillsammans med intelligenser. Intelligensen och bildningen är för dem ett generande grannskap. De lägre ställda hemmen skulle också hysa betänkligheter mot att anställa kokerskor och husjungfrur, som utgått från så kallad högre samhällsställning. Den enkla borgarfrun känner en nedärd förlägenhet inför tjänarinnan, som bär ett adligt namn.

Men om det blefve *modernt*, skulle det väl gå. Kvinnofrigörelsen har det moderna att tacka för de "landvinningar" den vunnit. "La mode" kan verkligen åstadkomma äfven nyttiga saker.

Detta är elakt sagt förstås. Ja, men så har jag mest velat protestera emot, att kokerskans och husjungfruns yrken skulle vara *föraktade* och är

BARA EN KARL.

Syndabocken.

Berättelse af August Strindberg.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

HAN VAR CENTRUM i denna lilla värld af hungriga och skuldsatta, som lefde på hans barmhärtighet; sängen och Paris voro hans enskilda tillhörigheter, och dem fick ingen annan titta på. När han nu hörde att de varit i Paris, hvilket han visste förut, frestades han hugga in med anmärkningar och rättelser, men hans högfärd tog öfverhanden, och han blossade bullersamt på sin cigarr, andades tungt under ansträngningen att hitta på ett spritt nytt samtalsämne, som kunde klippa deras tråd.

Några gäster, som aflägsnade sig, tittade på rutan, och Askanius passade tillfället, reste sig, och drog ner rullgardinen:

— Jag tror vi dra ner gardinen, sade han, satte sig igen och sporde: Vill inte herrarne röra på glaset?

Fiskalen hällde ner ett fullt glas, men släppte icke Pariserträden. Libotz, människovännen, tyckte synd om Askanius, som led dödens kval, och därför afbröt han Tjärnes svada med ett:

— Tillåt oss dricka med källarmästarn.

Detta glas blef afgörande, och nu började en karaktärsförändring inträda såsom i fjärde akten af ett värdadt drama. Fiskalen blef hög, elak, utmanande och tog upp ett samtal om Shakespeare med källarmästarn. Denne var icke svarslös, men konversationen blef en tuffäktning; de två talade i mun på hvarandra, väntade ut hvarandra, för att icke svara på tal, utan för att få köra fram med sitt eget spann.

Askanius hörde icke på motståndaren, utan vände sig med vämjelse bort hvarje gång denne talade, och gjorde miner som skulle säga: prata på din smörja, jag kommer strax.

De hade råkat in på citaternas breda väg, och Tjärne kunde många, men Askanius bara ett, detta satt han och höll i handen för att släppa lös, när stunden var kommen.

Victoria-Kängorna

— Damernas favorit —

levereras fraktfritt på alla platser i Sverige till följande priser:

BOXCALF, att snöra eller knäppa Kr. 16. —
CHEVREAUX, endast att snöra . . . 18. —
BLANKLÅDER, do do . . . 20. —

Vid rekvisition torde antingen storlek angifvas, eller en afritning af foten på ett papper bifogas ordern. Ombyte medgifves gärna i händelse af behof.

SILVANDERS, Skoafdelningen, Göteborg.

— Nej, skrek Tjärne, det här, det är sublimt, det är Macbeth, som säger det:

“En skugga blott, som går och går, är lifvet, det är en saga.
Berättad af en däre; låter stort,
betyder intet!”

— Asch! fräste Askanius, det här är stoltare och mycket djupare, jag tror det är Othello eller Hamlet, ge mig si . . .

Nu klickade minnet, titatet uteblef och fiskalen högg genast in i tystnaden:

— Så här säger Lear:

Från midjan nedåt äro de centauren,
fast kvinnor ofvantill;
till gördeln blott få gudarne regera,
allt nedinunder tillhör djäfvulen;
där är det helvete, där är det mörker,
där är det svafvelsjö . . .

— Uss nej, inte säger man sådant, afbröt Libotz som befann sig i kärlekens första heliga tempelgårdar.

— Det är ironi, skrek Askanius, sir mina herrar, den som icke förstår ironi, den skulle aldrig få tala om Shakespeare. Par exempel, jag tror det är Köpmannen från Venedig, men det kan vara detsamma, som säger att lifvet är väfdt af samma tyg som våra drömmar, inte menar han det, han låter en toker säga sådant för att visa hvilken toker han är; därför skall man vara försiktig, när man vill tolka en stor skald, och endast den kan tolka honom rätt, som af naturen fått en känsla af förståelse för det stora, sköna, sanna i lif och natur.

Denna ansträngning var för stor, och Askanius inträdde nu i ett nytt stadium, han slöt, ögonen, försattes i en trance, under hvilken hans själ var frånvarande, under det händerna arbetade med cigarren, som oupphörligen tändes och slocknade; fullt vaken var dock icke kroppen, ty cigarraskan skrapades ner i champagneglaset.

Fiskalen, som blifvit stukad, förlorade sin taktkänsla och blef brutal, tog konjaksbuteljen och fyllde ett dricksglas till hälften, slog först i sig en slurk, hvarmed han sköljde munnen, hvarpå han hvälfde i sig resten.

Askanius måtte haft sitt öga i handen, ty blundande räcktes fingerna fram, fattade konjaksbuteljen om halsen och flyttade den intill den halsofsvande, som sedan girigt fasthöll den tryckt mot västen, där pincenezfickan satt.

Nu talade Tjärne ur skägget, med blodad tand, viss på att Askanius intet hörde.

— Att sitta och höra på hans guano, det är ju alldeles abnormt, hva? Den där våga tala om Shakespeare . . .

— Tyst, tyst, varnade Libotz, man ska inte säga så, man måste vara tacksam!

— Låt gå för tacksam! Men att vara smickrare och tallriksslickare, hålla med, det är att göra karl'n högfärdsgalen, ni ska se att han spricker en dag . . .

Libotz ville ha en sidorörelse till stånd och tog upp norska frågan, och det blef långt, men slutligen trasslade båda in sig, så att de

under pratet råkade byta ståndpunkter, och slutligen stodo kämpande mot sig själfva och hvarandra.

Askanius tycktes ha sofvit, och nu talade han liksom i sömnen med slutna ögon:

— Den nationella uppfostran, mina herrar, en nationell uppfostran ligger icke i folkskolan eller allmänna rösträtten, för oss svenskar allra minst, det kan låta som en paradox, men är icke en sådan . . .

— Sitter han och rättar temor? afbröt Tjärne.

— Ingenting, fortfor Askanius orubbligt, har så bidragit till svenska nationens uppfostran i kulturellt afseende som — smörgårdsbordet.

Ett gapskratt klang i paviljongen, belönande roligheten, men det var icke så menadt, utan här menades något djupsinnigt.

— Det låter som en paradox, fortfor Askanius, men tro mig, mina herrar, jag kan sitta vid disken och låtsas skriva, eller räkna, eller läsa, en gäst träder in . . .

Här beledsagades den dramatiska situationen med gester, hvarvid konjaksbuteljen blef ledig, så att fiskalen kunde slå i ett dricksglas till . . .

— En gäst träder in, en obekant, en främling . . . Nu har jag en spegel under klockan, och jag ser, jag har ögonen med mig, fastän jag kan blunda . . .

Fiskalen drog sig baklänges på stolen, förvånad öfver att Askanius kunde vara så falsk.

— En gäst har ju rättighet att äta så mycket han vill af smörgåsbordet, men en fin karl gör inte det, en fin karl gör sig en smörgås, slår i en sup, går och sätter sig, begär matsedel, en half öl. Hvarför gör han detta? Därför att han är uppfostrad; därför att han har takt. En tysk kan aldrig lära sig detta, kan aldrig, äfven om man upplyser honom om att det icke är meningen äta sig mätt vid smörgåsbordet, han är icke mottaglig för upplysningar . . . Jag tror de sjunger i trågarn.

— Låt dom sjunga! svarade Tjärne. Skål för smörgåsbordet . . .

— Det finns de, som tar sex supar också, när jag vänder ryggen till, men det är sämre folk . . . och det finns de, som äter ostsmörgås till oxsvanssoppa, det fins hycklare, som tar en sup och går och sätter sig, men stiger upp igen, när jag är ute i verandan, och tar sig en halfva, men min hustru ser dom i luckan, och är inte hon där, så talar Karin om det för mig. Karin är en bra flicka, som står på husbondens bästa, hon är trogen i döden och skulle aldrig tala om att min hustru på sina middagar serverar salt karlax som Rhenlax. Det är yrkets små hemligheter, och dem förräder man icke. Om man nämligen lägger salt laxrygg i skummjölk öfver natten, så blir han som färsk, och när ingen klagar så, Herre Gud, men jag har lärt Karin fråga gästerna: var inte laxen god? och när de svara utmärkt! så har mitt samvete ingenting att förebrå mig . . .

Askanius hade nu hunnit in på det farliga stadiet, då han förrådde sig själf. Libotz, som kunde gå ut ur sin person, identifiera sig med andra och därför led allas lidanden, han satt med nerslagna ögon, skändes och pinades på Askanius' vägnar, men mest af att se hur Tjärne njöt af att samla upplysningar, dem han sedan skulle missbruka.

Askanius fortsatte sitt orrspel som intet kunde hejda:

— Maten förtjänar man intet på, och det måste fuskas i ett kök, man måste tillvarataga och förvandla; de sitter och äter nässelkål om vintern, prisar den, betalar mera än för grönkål, och då är det bara grönkål, det är alldeles som med Pilsnerölet hos bryggarn; han vattnar lagerölet och får mer betaldt, det är mänskliga dårskaper; men vinerna, det är min hemlighet. Den här champagnen till exempel

heter Old England, nu kommer snobbar, som vet att det ska stå Old England, och så ser de inte efter det viktigaste eller Veuve Clicquot, som kostar elfva kronor, när den här balchampagnen kostar två och femti, men det är följden af brännvinsbolagets monopol, jag tvingas köpa af deras varor, och så pang! ä vi där! Men det kommer en dag, mina herrar, då bolaget skall afslöjas, jag har en tidningskrifvare på mina fem finger, och när stunden är inne, puff, så ligger bolaget där!

Tjärne satt med öppen mun, och vid tal om bolaget kröp han fram mellan glas och buteljer för att höra riktigt noga, ty bolaget var den lilla stadens stora eldfara.

Askanius slocknade efter den sista ansträngningen och föll i verklig sömn; han var icke drucken, ty han hade icke rört ett glas på två timmar. Under sömnen förvandlades hans ansikte igen, masken föll af och Tjärne, som hade ögonen med sig, observerade noga den sof-vande:

— Jag undrar, hur den mannen börjat, hvad han varit, hvad han har gjort, och om han är straffad. Se på dessa ludna händer, som likna en kortspelares . . .

— Man ska inte forska i människors förlutna, afbröt Libotz, som med all sin mildhet ägde en fast karaktär, ty hvarje människa får lida för sina gärningar, och när hon lidit ut, är hon förlåten. Och en väns svagheter skall man öfverskylla, Askanius är vår vän, han har hulpt oss i nödens stund . . .

— Och det tar han betalt för nu med ränta!

— Ja, man skall ju lämna igen hvad man lånat . . . Tjärne hade också fått ett nytt ansikte, en mördares, men Libotz behöll sitt.

Askanius var efter en stund utsöfd och klarvagnade, men han kände icke igen sina gäster; sömndrucken, men icke drucken, tilltalade han Tjärne såsom vore han den främmande person han liknade.

— Mister Chesters, ni gjorde bättre att gå i dockorna än sitta här, ert föregående är af den natur att ett strängt regelbundet arbete i Brooklyn ville bringa er upp igen.

— Han har varit i Amerika, hviskade Tjärne.

Men Askanius fortsatte med den engelska brytningen och besvarade Mister Chesters invändningar, dem endast han kunde höra:

— Flickan, ni vet, är förlorad, men jag har ingen skuld, ingen! Skenet låg visserligen emot mig, domstolen frikände, jag har utslaget kvar i min chiffonier . . .

(Forts.)

KGL. TEATERN. Härom dagen stack "Pajazzo" ånyo fram sitt lidelsehvita ansikte i förhängets veck, men den sorgförtärda gycklaren har ej längre samma tvingande makt öfver publiken som förr. Vanan är ett farligt ting. Den tar kulören af den häftigaste smärta, nöter bort prägeln på de skarpaste reliefer. Det vi ryste åt i förrgår, beredde oss bara ett snart öfvergående obehag i går, och i dag känna vi ingenting alls inför det. Dr Briesemeisters Canio lyckades heller icke skänka någon andra ungdom åt Leoncavallos alltmera bleknande verk.

Däremot blef repris af Rossinis opera "Barberaren i Sevilla" en återuppväckelse af den romanska humorn i en af dess mest behagfulla former. De rikligt flödande melodierna glittra af en oförstörbar ungdoms

Lagermans flytande putspomada BONAMI.

friska lynne, och handlingens grace och rörlighet samt kvicka glädje ha champagneskummets egenskap att kittla, rusa och förflyktigas...

Hr Forsells Figaro var en väl avvägd förening af elegans och tjufpojkskumör, och hans eminenta sångkonst firade triumf på triumf. Hans Figaro-typ skulle i dess nuvarande gestaltning vara en prydnad för hvilken stor operascen som helst.

Den sällsynta rörlighet, som härskade öfver hvarje scen, och det rika detaljspelet, äro resultaten af hr Forsells regissörskonst, hvilken alltså äfven den torde kunna bli operan till nytta.

E. H.—n.

SVENSKA TEATERN. Herman Sudermans drama »Sodoms undergång» skildrar i grella färger ett konstnärsgeni, som går förlorat, emedan det råkat in i en värld, där sedligt förfall och ohämmad njutningslystnad äro de styrande makterna.

När Sudermann riktigt får sjunga ut sin harm öfver de silkesnaror, som af en fördärfbringande mjuk kvinnohand läggs i den unge målaren Janikows väg, och på samma gång ösa sitt hån öfver geniet, som i kraft af sin begåfning anser sig ha rätt att trampa hvarje häfdvunnet moralbegrepp under fötterna, åstadkommer han ypperliga scener, fulla af lif och sanning.

Willy Janikows mycket komplicerade roll hade anförtrötts åt hr Hedqvist. Den unge skådespelaren vann publiken med ett på en gång behärskad och distingeradt spelsätt; hvad som brast var accentuerade uttryck för passionens, lufsberusningens och förtviflans

stämningar. Af de öfriga märkesrollernas innehafvare lyste fru Bosse som en ung dam af den demiondana typ, hvars sedelfördärf ej förmått smitta det i grund och botten naiva och rena sinnet, fröken Andersén utförde poetiskt en luftigt tecknad flickroll, hr Castegren gaf en lämpligt cynisk bild af en roué, och som det gamla paret Janikow hade hr Riego och fru Fahlman tillfälle att skänka publiken en värmande och rörande lifsbild ur den tyska småborgarvärlden, till hvars kompletterande hr G. Hillberg bidrog med en godt anlagd kandidattyp af den blyga och vingklippta sorten.

Fru Personne spelade dramats dämon med aktningvärda ansträngningar att nå ut öfver den simpla teatereffekten till sant och levande lif. Men det stannade vid ansträngningarna. Hennes stora stötestenar äro fortfarande mimiken och rösten. Förri än hon afstår från sina pinsamma ögonrullningar och det allverkan förtagande sättet att skrika ut dialogen, blir hennes spel ej konstnärligt.

E. H.—n.

FOLKTEATERN. Det finns visst något slags fabel om en skinnpås som blef blött och stött i det oändliga. Sedan torsdagens premiär på Folkteatern ha vi också historien om, hur man genom att skaka en trasmatte genom fyra akter kan fylla ut en hel teaterkväll. Ty »Trasmattan» är icke, som någon kanske med kännedom om författarens, doktor Hugo Wickströms, författarskap, skulle kunnat tro, något slags rafflande samhällsdrama, där man brottas med idéer och blir ovänner öfver lufsfrågor, trasmattan är den renaste, nej, smutsigaste, dammigaste, plattaste verklighet.

En tamburmatta har kommit bort hos värdfolket, genom jungfruintriger — hur lumpet — faller skulden på herrskapet en trappa upp, fruarna bli dödsfiender, och herrarna — o, denna familjefaderns eviga tragedi! — måste af denna anledning undergräva hvarandras anseende och affärsställning liksom sonen och dottern i familjerna få sina respektive hjärtan krossade. När man hunnit till denna punkt, återfinnes trasmattan...

Såsom lustspel således sorgligt nog, såsom psykologisk studie alltför traditionell i uppfattningen, som satir för groft i effekterna — där fanns för litet gift och för mycket gräl — gjorde hr Wickströms »Trasmatta» ett genomgående pinsamt intryck, så mycket mera pinsamt som de roliga replikerna i allmänhet lyste med sin frånvaro, de förständiga voro för sentimentala och de sentimentala för förständiga.

Fröken Törngren spelade en småstadsmara med förfärlig realism och fru Engström som trasmattans ägarinna snarare underströk än mildrade författarens föga välvilliga intentioner. Herr Fastbom som komminister hade i jag tror andra akten sitt enda tillfälle att vara riktigt lustig, men då var han det också.

—cr.

Alltid snygg i ryggen

om Ni använder

»Sonomore»

uålar, ty de sammanhålla lifvet och kjolen.

Pris pr 2 par 50 öre.

Till landsorten mot postförskott.

Erhålles i

BUTTERICKS MÖNSTERAFFÄR,

A.-B. MARIUS HARTZ.

Drottninggatan 72, Stockholm. Riks 17 26.

Från konsertsalen.

LADY HALLÉS båda konserter, den ena i Musikaliska akademien, den andra i Gustaf Vasa-kyrkan, bevästades af en fulltalig publik, som redan vid programmets inledningsnummer lät sig flyttas inom trollkretsen af lady H:s utsökta föredragskonst.

Helt visst skulle hon trängas något i skuggan, om det gällde en skicklighetstafelan med dagens stora violinvirtuoser, men i fråga om att sant och uttrycksfullt tolka det andliga innehållet hos exempelvis Schumann och Bach torde hon kunna räknas bland de främsta.

Programmets vokala nummer, upptagande svenska, danska, tyska och franska sånger från olika tidsperioder, sjöngos storstiladt och med yppig röstklang af danska kammarsångerskan fröken Ellen Beck, hvarförutom hrr Tor Aulin och Adolf Wiklund lämnade värdefull medverkan.

FRÖKEN SIGNE WIDELLS recitationsafton blef en munter kvällsunderhållning tack vare några nummer af Fröding samt Andersens saga »Det är riktigt sant», hvari hrkn W:s drastiska komik ypperligt framhådde dikternas innehåll. Äfven Karlfeldts dalmålningar gjordes med god uppfattning, men den lyriskt skära »Jungfru Maria» skall ingalunda reciteras i denna långsläpiga takt och med otaliga konstpauser, som här skedde.

Så snart hrkn W. ger sig in på den svärmiska eller högpöetiska dikternas fält stapplar hennes talang. De humoristiska bitarnes antal var emellertid så öfvervägande, att totalintrycket blef godt och publiken belåten.

A barn- och ungdomsbjudningar

är

POMRIL

— som är alkoholfri —

bästa läskedryck.

KÖKSALMANACK

Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Ostmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 17—23 FEBR. 1907.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilé med portug. lök och brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med Anna W—s kax. Middag: Consommé med ostbeignet; sockerrötter med rördt smör; frikandeau på kalf med legmyer; ananaspudding med makroner.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf (rester från söndag) med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltad fårbringa med brynta kålrötter och potatismos; hafresoppa med ägg och katrinplommon.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; falsk matjessill med nykokt potatis; kaffe eller te. Middag: Späckad svincarré med ryska arter; semlor med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt fårbringa (rester från måndag)

med potatismos; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med smör, pepparrot och potatis; risgrynspudding med sylt.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; ugnspannkaka med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt pannkaka (rester från torsdag); ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxulader med potatis och lingon; vinsoppa med skorpor.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; ragu på kött (rester från fredag) med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sillpudding med äggstanning; mondaminkräm med mjölk.

RECEPT:

Biff af svinfilé (f. 6 pers.). 1 kg. svinfilé, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).

Till garnering: 1 stor portugisisk lök, 2 msk. smör (40 gr.), persilja.

Beredning: Filéerna tvättas med en duk, doppad i hett vatten. De skäras därefter på tvären i 1 cm. tjocka skivor, hvilka bultas på båda sidor och kryddas. En tackjärnspanna upphettas långsamt, smöret brynes däri, bifarna läggs och stekas hastigt på båda sidor samt uppläggs på varmt serveringsfat. Pannan urvispas med litet kokande vatten, och säsen hålles öfver bifarna. Löken skalas, skäras i skivor, samt brynes i smöret, och bifarna garneras därmed, tillika med persiljan.

Ananaspudding (f. 6 pers.). 4 äggulor, 2 äggvitor, 100 gr. socker, 1/2 dcl. sherry, 1 dcl. ananassaft, 6 blad gelatin, 1 burk ananas af 1 kr., 4 dcl. tjock grädda.

Beredning: Äggulorna, ägghvitorna, sockret, vinet, och ananassaften vispas i en kastrull öfver elden, tills massan börjar sjuda och tjockna, vispningen fortsättes, tills krämen kallnat. En fjärdedel af ananassen skäres i små tärningar, hvilka urklappas all saft på linneduk och blandas i krämen. Därefter tillsättes det sköljda och i 2 msk. ananassaft upplösta gelatinet. Sist nedrores den till hårdt kuum sklagradden. Massan hålles i vattensköld

Den sparsamma husmodern som vill servera ett godt öl till måltiderna, brygger själf med Lagermans Bryggette. Däraf erhålles 20 liter. En burk kostar 60 öre.

och sockerbestrodd form och ställes på kallt ställe att stelna omkr. 4 tim. Då puddingen skall stjälpas upp hålles formen 1/2 min. i varmt vatten. Den garneras med den öfriga ananassen skuren i skivfor, men ingen saft bör påhållas. En ananas räcker för 12 personer, ty skivfor, som puddingen garneras med kunna klyfvas.

Hachis på kalf (f. 6 pers.). 3/4 kg. kalfstek (rester), 1 msk. fint hackad portug. lök, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 1/2 lit. buljong (kokt på stekbenen), peppar, salt, 1 äggula 1 dcl. tjock grädda, 1 tsk. citronsaft.

Beredning: Köttet skäres i tärningar (ej för stora). Löken fräses i smöret och mjölet iröres. Buljongen tillsättes och säsen får koka i 10 min. Köttet lägges och stufningen afsmakas med kryddorna, hvarefter den afredes med den uppvispade äggulan och grädden. Stufningen får därefter endast sjuda och citronsaften tillsättes. Anrättningen garneras med förlorade ägg eller brynt potatis.

Späckad svincarré (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. carré med ben, 1 hg. späck, 2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 msk. smör (40 gr.), 1/2 lit. vatten, 1 tsk. Liebigs köttextrakt, 1/2 tsk. salt. Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, köttjus, 1 tsk. soja eller 1 dcl. tjock grädda. Beredning: Det mesta fett borttages på carrén, och benet lossas till

hälften med en spetsig knif. Den tvättas med en duk doppad i hett vatten. bultas lätt med fuktig klubba och späckas därefter med det väl skrapade spacket, skuret i fina strimlor. Carrén inguides med en blandning af saltet och hvitpeppar. Smöret brynes i en stekgryta, carrén lägges och brynes vackert på alla sidor, hvarefter den spådes litet i sänder, med det kokande vattnet, tillsatt med köttextrakt och saltet. Den får därefter sakta steka, med tätt slutet lock, tills köttet är mört eller omkring 2 tim. under det den öfveröses och spådes omkr. hvar tionde minut. Carrén skäres och upplägges på benet, på varmt serveringsfat samt garneras med brynt potatis och kruskål. Köttjusen silas och skummas, och säsen beredes på vanligt sätt. Den tillsättes antingen med soja eller tjock grädda.

Risgrynspudding (f. 6 pers.). 2 kkp. risgryn, 2 1/2 lit. mjölk, 3 msk. kallt smör (60 gr.), 3 ägg, 4 msk. socker, 1 tsk. salt, 10 bittermandlar, 1 kkp. vanliga russin.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor. Beredning: Grynen skällas i kokande vatten, påsätts i den kokande mjölken och få under rörning koka omkr. 2 tim. eller tills grynen äro mjuka. Gröten upphålles och det kalla smöret tillsättes genast. När gröten kallnat, iröres de uppvispade äggen, sockret, saltet, den aftorkade samt rina mandeln och de förvållda samt urkändade russinen. Massan hålles i smord och brödbestrodd form och gräddas i ugn i ordinär ugnsvärme omkr. 3/4 tim. Puddingen serveras med saftsås eller sylt.

Biffstek (f. 6 pers.). 1,3 kg. oxhare eller benfritt innanlår, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 msk. hvetemjöl, 3 msk. smör (60 gr.), 1 portug. lök, 3 dcl. kokande vatten eller buljong.

Beredning: Köttet, som bör hafva hängt 2—3 dagar allt efter årstiden, tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i omkr. 2 cm. tjocka skivfor, bultas på båda sidor och beströms med peppar, salt och hvetemjöl. En stekpanna sättes på elden att bli rikande het, smöret brynes däri, bifarna läggs och brynas hastigt på

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt? Chromol-såpan är bäst! tillverkas endast vid A. P. Sjöbergs Fabrik i MALMÖ.

båda sidor. De uppläggs på varmt serveringsfat, pannan urvispas med det kokande vattnet och säsen hålles öfver bifarna. Löken skalas, skäras i skivfor, brynes i resten af smöret och därmed garneras bifarna.

Vinsoppa (f. 6 pers.). 1 citron, 150 gr. toppsocker, 1 1/2 lit. vatten, 4 dcl. franskt vin, 2 msk. potatismjöl, 4—5 äggulor, 2 msk. strösocker.

Beredning: Citronen sköljes väl och torkas. Skalet afrives mot sockret och saften urpressas. Vattnet kokas upp med sockret, citronsaften och 2 dcl. af vinet. Soppa afredes med potatismjölet uttrörd i resten af vinet och får ett godt uppkok. Äggulorna röras med strösockret i soppkålen omkring 20 min. och soppa tillslås under kraftig vispning. Den serveras varm med biskvier eller makroner.

Mondaminkräm (f. 6 pers.). 1 lit. mjölk, 1 msk. vaniljsocker, eller skalet af 1/2 citron, 2 msk. strösocker, 80 gr. mondamin, 2 äggulor.

Beredning: I en kaffekopp af mjölkens utöres mondaminmjölet. Den öfriga mjölkens kokas upp med vaniljsockret och strösockret, hvarefter afredningen iröres och krämen får koka, under rörning i 5 min. De uppvispade äggulorna tillsättes och krämen får sedan endast sjuda. Den upphålles i geléskål och serveras kall med mjölk eller saftsås.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Kostnadsfritt. Om Ni genom undervisning pr korrespondens ämnar lära Er bokför., räkn., skrifv., svensk o. utländsk handelskorrespondens m. m., torde viert nya 64 sidiga rikt illustr. prospekt vara af stort intresse för Er. Begär det! Det erhålles gratis. Malmö Språk- & Handelsinstitut Dir. H. S. Hermod, Söderg. 19 D, Malmö.

Sjuksköterskebefattningen i Marstrand
är ledig 1 mars. Lön 600 kr. för år jämte bostad. Ansökan inlämnas till Hälsovårdsnämndens ordförande, Marstrand före 15 febr.

Hushållerskeplatsen
vid länslasarettet i Östersund är ledig att tillträdas den 1 Maj 1907. Lön 400 kr. för år räknadt jämte kost, husrum och klädtvätt. Efter tre års tjänstgöring ålderstillägg af 100 kronor. Ansökningar, ställas till Direktionen för Jämtlands läns lasarett, skola vara inkomna före den 1 stundande April och åtföljas af prästbetyg, läkarebetyg, rekommendationsbetyg från förut innehafda anställningar samt, om möjligt, fotografi. Sökande bör vara ogift eller änka utan barn. Östersund den 29 Januari 1907.
E. SWANBERG, Sysloman.

Lärarinneplatser.
Vid Sköfde elementarläroverk för flickor blifva tvänne lärarinneplatser lediga att tillträda med nästk. läsårs början. 1) Undervisningsämnen: Svenska (eller historia), tyska och engelska. 2) Undervisningsämnen: Geografi och räknning. Lön: lägst 1,300 kronor jämte pensionsbidrag. Kompetens: Högre lärarinneseminarium. Ansökningshandlingar (äfvén läkarebetyg) ställas till Styrelsen, torde insändas till läroverkets föreståndarinna till den den 15 mars.

Värdinna,
verkligt duglig, bildad, (hållst) musikalisk, med godt lynne, önskas af respektabel ankiing med 2:ne halfvuxna flickor. Svar med fotografi till »Större Järnvägsstation i Södra Sverige», Iduns exp.

En äldre jungfru
eller barnlös änka, van att sköta landt-hushåll får plats i litet hushåll i slutet af april. Betyg och löneanspråk sändes till Fru Elsa En, Kalmar p. r. f. v. b.

Yngre, bildad husförestånderska
hållst musikalisk och om möjligt något van vid sjukvård, erhåller förmånligt plats hos ogift läkare på landet nära stad i mellersta Sverige. Svar med fotografi och fullständiga upplysningar till »Läkare», Iduns exp., Stockholm.

Barnjungfru
att sköta 2 barn, 3 och 1 år. Skall vara pålitlig och van samt hållst kunnig i sömnad; samt

Ensamjungfru
kunnig i alla inom ett hem förekommande sysslor (äfvén matlagning och servering), få förmånliga platser den 24 nästa april i officersfamilj i Jönköping. Ingen göre sig besvär, som icke kan förete de bästa rek. Svar snarast till »Officers», Iduns exp., Stockholm.

Hushållerska eller hushållsfröken,
finner plats från 1 maj i tre personers hushåll i närheten af Göteborg. Skicklighet i finare matlagning, bakning, inläggning, hållst äfvén vegetarisk kost samt kunnighet i sömnad fordras. Företade för den som genomgått hushållsskola eller utbildats vid finare kök samt kan prestera goda intyg från innehafd plats. Betyg, ref., löneanspråk, foto, torde sändas till Furu-berg, Jönsered.

Hönsskötsel.
Bildad flicka, som önskar lära hönsskötsel, kan från 1 mars 1907 mot fritt viere erhålla plats vid hönsgrärd i Stockholms närhet. Svar till Kullinge gård, Hemfosa. Rikst. Eriksborg 12 öfver Vesterhaninge.

FÖR en medelålders van hushållerska finnes plats å landtegendom i mellersta Sverige. Köksa och husa finnes. Löneanspråk m. m. torde uppgifvas i korrespondens med »Plats genast», Västra Harg, p. r.

EN bättre, anspråkslös flicka, hvilken vill åtaga sig innesysslor, såsom städning, diskning, servering o. dyl., hjälpa till med barnen samt i öfrigt hvad som förekommer inom ett hem, med undantag af grofsysslor, kan få plats hos en änkefru med 2 barn (4 och 2½ år). Svar med löneanspråk till »R. B.», Halmstad p. r.

För undervisningsvan dam
finnes plats genast att informera 12-års flicka i vanliga skolämnen o. språk. Betyg, porträtt, löneanspråk i bref till Wallarums gård, Wollsjö.

Bättre platsökande
i alla bräncher kunna med förtroende vända sig till Praktiska Skolans Platsbyrå, Katrineholm. Brefsvar mot 2 porton.

FÖR ordentlig, anspråkslös flicka, kunnig i matlag. finnes plats som ensamjungfru den 24 april i 2 personers hushåll på landet, nära Göteborg. Svar till »Fru M.», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

Större familj i Göteborg söker för tillträde den 24 nästk. april
Barnfröken
(eller barnjungfru) god, städgad, i och för skötandet af 3:ne småbarn, hvaraf ett spädt och deras garderob. BARNJUNGFRU för 4 större barn, 5 till 11 år, äfvén kunnig i husjungfrusysslor samt lagning. Endast personer med verkligt goda karaktärer, som därtill äro friska, och hvilka med intresse och förstånd förmå hjälpa vid skötsel af barnen, torde insända ansökan åtföljd af betyg från tidigare befattningsförfattare till »Köpmansfamilj», Nord. Annonsbyrån, Göteborg.

Hushållerskeplatsen
vid Luleå lasarett är ledig att tillträda den 1 april. Lön 415 kr. förutom bostad och kost m. m. En månads semester årligen. Uppsägningstid 3 mån. Ansökan med ålders- och kompetensbetyg sändes till Lasarettsdirektionen före 1 mars.

EN väluppföstrad ung flicka af god familj, ej förförfvad, får genom att undervisa en 9 års flicka i vanliga skolämnen och musik mot fritt viere, lära sig landt-hushållning i fin familj på landet nära Stockholm. Svar till »H. L.», p. r. Stockholm I.

PLATS i bokhandel finnes för en ung flicka med lust och fallenhet för handel, samt något musikalisk. Svar åtföljd af fotografi och rek. insändes till »Bokhandel», Iduns exp.

EN bildad flicka som kan åtaga sig vården af tvänne barn respektive 11 och 7 år erhåller fördelaktigt plats genast. Den sökande skall vara musikalisk, kunnig i tyska samt på egen hand leda barnens läxläsningar. Svar jämte fotografi, betyg, rek. samt löneanspråk insändes till »Familjemedlem», Uppsala p. r.

Handarbetslärarinna.
Vid Södra Kalmar läns kvinnliga folkhögskola är plats ledig för handarbetslärarinna vid kurs som pågår från omkring 1 juni till omkring 1 oktober. Lön 500 kr. och bostad. Undervisningsämnen: sömnad, väfning och gymnastik. Ansökningar sändas före den 15 mars till skolans föreståndare V. Sjögren, Högalid, Smedby.

Husmodersplatsen
vid länslasarettet i Hudiksvall är till ansökan ledig att tillträdas den 15 nästk. mars. Lönen är 400 kr. jämte fri bostad och kost. Ansökningar åtföljda af åldersbevis och behöriga betyg insändas till syslomanen före den 1 mars. Platsen tillsättes med tre månaders ömsesidig uppsägningstid.
Direktionen.

Barnkär, bättre flicka
erhåller nu genast plats mot fritt viere att sköta en fem månaders flicka. Anses som familjemedlem. Svar till »Fru C.», Lagmansholm.

FINNES någon bättre anspråkslös flicka kunnig i matlagning och bakning, som vill åtaga sig alla en ensam tjänarens sysslor i litet godt hem i Stockholm. Vänligt bemötande. Svar inom 8 dagar till »Den 1 mars», Södra postkontoret p. r., Stockholm.

I praktiskt hem i Norrland finns plats som sällskap och hjälp för bildad hushållskunnig ung dam. Norra Inack-Byrån, Malmkillnadsgatan 27, Stockholm.

EN ung flicka, (hållst) tyska som förstär svenska språket), kan få plats i liten bättre familj i Göteborg. Den sökande bör vara kunnig och praktisk, samt villig deltaga i hvarjehanda sysslor inom hemmet. Svar till »L. L.», p. r. Victoriagatan, Göteborg.

VERKLIGT duglig, frisk, barnkär, bildad flicka får aflönd plats i godt, vänligt hem på Djursholm. Svar till »Inga», Djursholm p. r.

Plattsökande! Begär prospekt samt gör Er nota underrättad om Bröderna Bendtz' Handelsinstitut. (Malmö äldsta & S. Sveriges största). De bästa af våra elever erhålla platser. Adr. Gust. Ad. Torg N: 8 B. Riks 955. Direktionen

Högre Elementarläroverket i Halmstad för kvinnlig ungdom.

Två lärarinnebefattningar, den ena med engelska språket, naturalhistoria, kemi och hälsolära såsom huvudämnen, den andra med matematik och fysik, äro lediga att tillträda vid början af nästa läsår. Begynnelselön 1,300 kr., hvilken enligt skolans nu gällande löne-reglering efter 10 år stiger till 1,550 kr. Årslöng till pensionskassa. Kompetensfordringar: Högre lärarinneseminariet eller däremot svarande kompetens. Närmare upplysningar lämnas genom skolans föreståndarinna, fröken Maria Hult. Ansökningshandlingar åtföljda af läkarebetyg, böra vara insända före den 1 april till
Rektor Erik Bökman,
Halmstad.

Yngre dam

med god uppfostran, hållst något musikalisk, med hög och fallenhet för husliga sysslor och som besitter ordningssinne i förening med glatt lynne och vänligt sätt, erhåller plats att förestå hemmet för ensam tjänsteman. Svar med fotografi samt uppgift af ref. och löneanspråk till »Siri», Helsingborg, p. r.

EN något klen fru önskar som hjälp och sällskap en bildad, musikalisk 25-30-årig flicka. Vid glatt lynne och friskt humör fästes afseende. Svar till »Klen fru», Göteborg p. r.

ANSPRÅKSLOS flicka af god familj, ej under 20 år, gärna äldre, verkligt barnkär och pålitlig samt kunnig i sömnad, erhåller plats genast i mindre familj att deltaga i vården om två små barn 1½ och 3½ år; samt i öfriga förefallande göromål. Svar med lönepret., fotografi och rek. till »Mindre familj», Allm. Tidningskontoret, Gefle.

FÖR en städgad, allvarlig och ordentlig tjänarinna med godt, vänligt sätt, väl kunnig i matlagning, bakning och slakt finnes plats i hushåll på landet i närheten af Söderhamn. Svar med betyg och löneanspråk torde sändas till Fru Maja Widell, Bergvik.

GOD plats finnes den 24 april för en snäll, villig och ordentlig husa, (ej barnfröken) något kunnig i sömnad och servering samt villig att biträda med tillsynen af två flickor om 5 och 8 år. Endast verkligt barnkär bör reflektera. Goda rek. önskas. Svar till Södersten, Odengatan 35.

Föreningen Vaksamhets byrå

Stockholm Göteborg
Tunnelgatan 25. Sten Sturegatan 10.
meddelar kostnadsfritt råd åt unga kvinnor, som resa till utlandet, och anskaffar tillförlitliga upplysningar om dånstades erbjudna platser.
Skrif upp adressen!

PLATSSÖKANDE

SLÖJDLÄRARINNA som med goda betyg genomgått Lundinska kursen, kläd-sömnadskurs, och Handarb. V:rs lärarinnekurs önskar plats. Svar till S. Norén, Vädstena.

GODA hushålls- och barnfröknar, lärarinnor m. m. till familjer finnes anmälda å Inack. Byrån, Norrköping. Rikstel. 916.

UNG massös, utgående från doktor Kleens institut önskar plats. Hjälper äfvén till med förefallande göromål. Ref. finnes. Svar till »Mycket villig», Iduns exp.

SJUKSKÖTERSKA önskar plats att sköta nersjuk herre eller dam (event. sinnessjuk). Har i flere år skött nersjuka. Villig att under sommarmånaderna medfölja till badort. Svar kan sändas till länsjuksköterskan H. S. dehn, Borås.

Bildad 35-årig lärarinna, kunnig uti husliga göromål m. m. söker plats såsom hjälpre på en stilla hem eller ock att undervisa nybörjare. Svar till »Något musikalisk», Iduns exp.

HUSHÅLLERSKEPLATS önskas af en anspråkslös, bättre, 29-årig flicka, som flera år skött hem för skollundom och som äfvén är van vid sjukvård med erfarenhet från 1:sta klass sjukhus. Svar märkt »Stina», emotes tack-samt till Iduns exp.

Plats sökes
som värdinna och hushållerska eller som husmoder vid någon inrättning. Bästa ref. Svar till »Vären 1907», Sunne p. r.

EN enkel flicka, något kunnig i sömnad önskas att se om och dela rum med en äldre sjuk fru, samt för öfrigt vara husmor behjälplig. Svar hållst med fotografi och löneanspråk till »A. A.» Fellingssbro p. r.

ANMÄLNINGAR mottages och platser förmedlas för bildade platsökande genom Örebro Förmedlings- och Inackorderingsbyrå, Örebro.

21-ÅRIG, anspråkslös flicka, som genomgått 8-klassig flickskola, önskar plats i god familj att undervisa mindre barn i vanliga skolämnen samt språk (engelska och fransk). Svar tack-samt till »W.», Kramfors p. r.

TVÅ unga flickor, resp. 20-22 år, önska plats å herregård eller fin familj i mellersta Sverige till vårlyftningen att deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Tacksamt svar till »Arbet-samma» torde sändas till Sjötullsgatan n: 8, Gefle.

OBS! Plats i samma familj.
KOKERSKEPLATS sökes af 25 års flicka till 1 april. Genomgått hushållskurs. Svar till »H. T. G.», Pr. skolan, Katrineholm.

UNG flicka önskar plats i fam. den 15:de april, att deltaga i husliga sysslor. Kunnig i sömnad. Önskar räknas till fam. Lön önskas. Svar till »20 år», Foglum.

EN 20-årig ordentlig flicka från landet önskar plats nu genast i bättre familj (hållst prästgård) på landet, för att få sätta sig in i hushåll samt deltaga i inomhus föref. göromål mot fritt viere. Kunnig i enkel sömnad och handarbete. Svar till »Enkel familjemedlem», Elmestad p. r.

UNG bättre flicka söker plats i familj för att gå fru tillhanda. Ar kunnig i sömnad och musikalisk. Svar märkt »Familjemedlem A. N.», Helsingborg p. r.

ARBETSAM ordentlig flicka önskar plats i bättre familj eller pensionat genast eller i slutet af febr. Villig hjälpa till med alla föref. göromål. Van vid servering. Svar afvakts med tacksambet till »Plats 1907», Falköping p. r.

SOM husmors hjälpre söker ung, praktisk flicka mot fritt viere plats i god familj. Svar till »G. E.—m», Slätt-berg (Falun—Rättvik).

20-årig flicka, kunnig i sömnad, önskar komma i bättre familj, för att lära matlagning och andra husliga sysslor. Svar till »Snarast», Gårdesboda, Töreboda.

PLATS som sällskap och hjälp hos en sam dam eller liten familj önskas nu eller till våren af ungt fruntimmer. Svar till »Äfvén musikalisk», Iduns exp.

PLATS som husmoder på sjukhem eller annan anstalt eller som husföreståndarinna i större hem där det fordras skicklighet, arbetsduglighet och omtanke, sökes af därtill fullt kompetent person. Fina betyg och ref. Svar märkt »Enerdisk», Iduns exp.

Anspråkslös 21-årig

flicka af god familj önskar plats i vänligt hem på landet. Svar till »Barnkär familjemedlem», Iduns exp.

Principaler!

Vid behof af väl rekommenderade biträden och annan personal, så tillskrif Praktiska Skolans Platsbyrå, Katrineholm. Brefsvar mot 2 porton.

UNG, bildad bättre flicka, som genomgått slöjd- och hushållsskola, önskar plats i ett godt hem eller hos någon äldre dam såsom hjälp i för ett hem förekommande göromål. Svar emotes tacksamt under adress »Norrlandska», Umeå p. r.

EN bättre musikalisk flicka önskar nu genast plats i bättre familj i Stockholm. Har genomgått hushållsskola samt kunnig i finare handarbeten och allt hvad som förekommer i ett bättre hem. Svar till »Familjemedlem», Nybro p. r.

Tyska, ung, bildad, önskar genast plats i fin familj att tala tyska och deltaga i husliga sysslor. Vidare genom Inack:Byrån, Norrköping. Rikstel. 916.

Hushållerska
önskar nu genast plats såsom husmoder eller hushållerska å hospital, lasarett eller dylik anstalt. Flerårig vana vid sådan plats. Svar med uppgift å löneform, till »Allvarlig och ordentlig», Iduns exp.

En 19-årig
barnkär flicka önskar plats i familj eller hos änkefru. Villig deltaga i alla förefallande göromål. Kunnig i handarbete och sömnad. Svar till »19-årig», Nya Värml. Tidn. kontor, Karlstad.

LÄRARINNA som genomgått läroverk och mindre seminarium önskar plats nu genast. Svar till »1907», Nyköping p. r.

Konfirmationsundervisning
med inackordering i prästgården, meddelas flickor under tiden 1 juli-18 aug. i Ivetofta prästgård, adress Bromölla (invid Sövesborg). Alfred Jacobsson, kyrkoherde.

Inackordering
i bildadt hem på landet omedelbart invid Göteborg — 15 minuters väg till allmänt läroverk — kan erhållas för en sju till nioårig frisk, värlatad gosse, som kamrat åt ende son. Ansvar som för eget barn utlovas. Svar till »Mödersvård», Iduns exp.

Alingsås.
Inackordering samt öfning i främmande språk. Adr. Fru Mathilde Hütting, née Gaudard, Souvenir, Alingsås.

UNG flicka önskar komma i troende bättre hem på landet under sommarmånaderna för att lära matlagning. Svar med pris till »21 år Lissy», Arvika.

På egendom eller prästgård
i mellersta Sverige, där rationell hönss- och trädgårdsskötsel drivs, önskar 20-årig flicka god inackordering i hemmet samt att deltaga såsom elev i öfvännamnda sysselsättningar. Svar till »E. E. 20 år», Örebro p. r.

Konfirmationsundervisning.
Flickor mottagas till inackordering o. konfirmationsundervisning från 15 juni till 11 aug. i Bottnaryds prästgård. Naturskönt läge, skog och sjö. Hj. T. Uggla, kyrkoherde, adr. Bottnaryd.

Jämtland.
Hedmans Pensionat Hålland, vackert beläget 5 minuters väg från Hållands post- och anhaltstation. God helinack. Stärkande fjälluft. Ligger 1,560 fot öfver havet. Rikstelefon finnes. Vidare upplysningar lämnar fru Karin Hedman-Hellström.

Resande familjer
torde beakta PENSIONAT BIRGER JARL, Stockholm, Birger Jarlsgatan 19 III. Hiss. OBS! Ändrad adress.

Inackordering.
För äldre bättre flicka som för sin hälsa behöfver vistas på landet, önskas ett stilla, vänligt hem i äldre barnlös familj. Vacker skogrik trakt. Priest moderat. Fullständiga upplysningar i svar till »Stilla hem», Jönköping p. r.

Inackordering
kan erhållas från 1:sta mars, ensamt eller deladt rum, hos Fru Maria Planting-Gyllenbaga, Artillerigatan 24 III. Allm. tel. 222 23.

Hvilohemmet Talliden
— Djursholm —
emottager klena personer, som behöfva hvila och luftombyte. Stora, soliga rum, godt bord. Adress Germania station. Allm. tel. Djursholm 322.

KONFIRMANDER mottagas för konfirmationsberedelse kommande sommar i Wanstads prästgård pr Esperöd. Man hänvänder sig snarast till J. O. Engfeldt kyrkoherde.

UNG skånska, som varit på kontor flera år, önskar under några mån. blifva inack. i fin och treflig familj där ungdom finnes för att deltaga i alla husliga göromål, särskildt hushållet. Svar med prisuppgift till »T. N.», Trelleborg p. r.

Till konfirmation
mottages omkr. 15 mars en väluppföstrad flicka i yngre prästhem i Södermanland, där kamrat finnes. God undervisning och godt hem utlovas. Svar till »G. E.», Iduns exp.

NÜRNBERGS PILSNERDRICKA